

VÄRMLANDS ANOR

1999:4

December 1999

Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening
ISSN 1400-1047

Pris 40:-

Årgång 16

God Jul

Värmlänningar har alltid varit stöllar och så här kunde de önska varandra god jul i början av seklet.
Styrelsen för Värmlands Släktforskarförening vill väl inte uttrycka sig lika drastiskt utan:

**Vi önskar alla släktforskare
En God Jul och ett Gott Nytt Släktforskarmillennium 2000**

Och en förhoppning om att Släktforskarnas alla värdefulla databaser inte kraschar på nyårsnatten!

VärmlandsAnor

VärmlandsAnor utges som medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening. Bidrag till tidningen, synpunkter på inriktningen och tips om händelser för bevakning mottas tacksamt av Redaktören. Citat ur VärmlandsAnor får göras, om kalla anges.

Redaktionen förbehåller sig rätt att redigera och sätta rubriker i insända bidrag.

Upplaga 1100 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare och redaktör Lars-Gunnar Sander Norra Berghaget, 667 32 Forshaga. Telefon 054-872754

Layout Anette Carlsson, Tulegatan 4B, 703 54 Örebro, 019-18 69 54

Tryck Tryckeri AB Knappen, Karlstad

Manusstopp för 2000:1 ar 2 februari 2000

Värmlands
Släktforskarförening

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembygdsvetenskap i Värmland och för ena dem som delar detta intresse. Föreningen är ansluten till Sveriges Släktforskarförbund.

Organisationsnummer 873201-6897

Föreningens adress: c/o Sander, Norra Berghaget, 667 32 Forshaga
E-post: lgsander@algonet.se

Medlemsavgiften är 120 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem (2000) till svenskt postgiro **46 96 60-5**. Medlemmar i Norge betalar 110 norska kronor + porto 40 respektive 30 kronor till norskt postgiro **0806 1944339**.

Arkiv: Arkivcentrum Värmland, Box 475, 651 11 Karlstad. Telefon 054-10 77 00.

Besöksadress: Arkivcentrum Värmland, Hööksgratan 2, Karlstad

Föreningen har även en **hemsida** på internet:
<http://www.genealogi.se/varmland>

Styrelsen

Ordförande Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga. Telefon 054-872754 Mobil tel 070 634 81 87

Vice ordförande Bernhard Granholm, Ljunggatan 39C, 664 32 Grums. Telefon 0555-61153

Sekreterare Gunnar Jonsson, Älvhagsgatan 25, 661 40 Saffle. Tel/fax 0533-10559 Mobil tel 070 583 24 96

Kassör Liv Hagberg, Garvaregatan 4, 652 20 Karlstad, Telefon 054-218232

Materialförvaltare Bo Cider, Skolgatan 12, 660 60 Molkom. Telefon 0553-10378

Ledamot Anette Carlsson, Tulegatan 4B, 703 54 Örebro. Telefon 019-186954.

Ledamot K-G Lindgren, Linnevagen 11, 661 43 Saffle. Telefon 0533-14124

Registrator Sonja Peterson, Ölmelegatan 9 A, 652 30 Karlstad. Telefon 054-219411

Innehåll

En värmländsk spelman berättar ...	2
Släktforskarlagarna i Karlstad	3
Smeddrängen Löke vid Borgviks bruk.	7
Ett minne med anledning av Anor sökes nr 421	7
En emigrantflickas dagbok	8
1890 års värmlänningar på nätet	10
Borgviks bruk. Utveckling och nedgång	11
En intressant bilaga till ett mål i Näs härad dombok	12
Bergmatarämbetets arkiv	12
Värmländska släktforskar- adresser på nätet	12
Det hände år 1799	13
Värmlänningar vid Marmaverken ..	14
Mari i Mohult	16
Ur andra medlemsblad	18
Boktips	22
En officers ansökan 1757	24
Föreningens utgivning av böcker och register	26
Vinstlista	27

En värmländsk
spelman berättar

För en del år sedan inköptes ett band med spelmansmusik av gamla värmlandsspelman. Där finns en spelman som berättar om sin mormor som flicka. Det var dåligt med mat på grund av missväxt och dylikt. Pengar var en sällsynthet på 1850-talet. Barn kunde få en ettöring i belöning om man var riktigt duktig. Men det viktigaste var nog någon brödbit. När mormor skulle gå till skolan fick hon visa upp sig för modern varpå hon sjöng följande:

*Nu ar jag färdig min goda mamma
med rena händer och kammat hår
men spar du slantar; det gör detsamma
om blott en brödbit av dig jag får*

Detta sjöng jag för en kusin som berättade: "Den har jag två verser till på, dessa går så har:

*Till skolan går jag så glad i hågen
var dag i morgonens ljusa stund
när solen ler uppå himlabågen
å fågeln kvittrar i grönan lund*

*Hav tack. nu har jag vad jag behöver
min läxa kan jag som vatten rent
den som ar lat, han får sitta över
å den ar slarvig som kommer sent*

Detta är upptecknat vid släktforskarlagarna i Karlstad 1999 av Gunnar Lindström, Botvidsbygdens Släktforskarförening och Botkyrka Hembygdsförening. Om fler uppgifter önskas, är min adress Dymmelkarrsvagen 32, 146 50 Tullinge, tel 08-7780849.

Släktforskar dagarna i Karlstad

Som val alla vet vid det har laget, var det Varmlands Släktforskarforening, som arrangerade årets Släktforskar dagar med Sveriges Släktforskarförbunds riksstämman. Karlstad blev därmed den trettonde staden i riket där denna för alla sanna släktforskare så stora årliga begivenhet gick av stapeln. Eftersom vårt tema var Bruk och Smeder, så hade vi som medarrangör engagerat Föreningen för Smedsläktsforskning. Själva släktforskar dagarna som var öppna för allmänheten ägde rum lördagen den 18 och söndagen den 19 september. Men redan den 17:e startade det hela med ordförandekonferens och bussutjykt för delegaternas medresenärer.

Ordförandekonferensen

Ett 70-tal personer var närvarande vid ordförandekonferensen som hölls under fredagen på Varmlands Museum.

Första ämnet på dagordningen var *Bevarandet av folkbokföringen*. Man hade bjudit in Riksarkivet och Riksskatteverket för att få denna fråga genomlyst från två håll. Tyvärr var det bara representanter från den förstnämnda intressenten som kunde komma: Rolf Hagstedt från Riksarkivet och Astrid Forsberg från landsarkivet i Härnösand.

Man håller nu på att mikrofilma kyrkböckerna fram till 1991. Detta arbete är nu klart för hela Norrland samt Uppsala län. Eftersom sekretessgränsen på materialet är 70 år, kommer filmerna inte att bli helt tillgängliga för forskarna.

Kontinuiteten kommer att bli besvärlig för framtida forskare efter överföringen av folkbokföringen till skattemyndigheten. Skattemyndigheten har inte tillräckligt bra rutiner för registrering av flyttning från en ort till en annan. Ännu har Riksskatteverket ej beslutat vilka längdtag som skall göras ur lagrat material efter 1991, men följande förslag föreligger:

Folk längd (5-årsintewaller)

Födelselängd

Åktenskapslängd

In- och utflyttningslängd

Dödlängd

Avgångslängd (personakt)

Diarielängd

Det är dessutom inte klart efter vilka begrepp längderna kommer att sorteras. Eventuellt kommer man att avskaffa sockenbegreppet. Alla data sparas numera på media av typ CD-ROM. Man är därför orolig för att tekniken ej kommer att fungera i framtiden, att uppgifter som är samlade på CD-ROM och dylikt försvinner. Experterna hävdade dock att det går att lösa de problem som ev kommer att uppstå.

Nästa punkt på dagordningen var *Samarbetet med Sveriges Hembygdsförbund*. Dess ordförande Leif Ahlberg informerade om förbundet och dess arbete. Man har fn omkring 1800 medlemsföreningar och 26 länsförbund. Hembygdsförbundet lovade att verka för ett ökat samarbete med de lokala släktforskarföreningarna. Som exempel på samverkan föreslogs studiecirklar, torpinventeringar, utgivning av sockenböcker, hembygdsdagar tillsammans med släktforskare, gemensam satsning för bevarande av orts- och gårdsnamn, byar, sockengränser och häradar. Den allmänna meningen var att man ville ha mer samarbete, men det fanns också åsikter om hur dåligt samarbetet varit på vissa orter.

Därefter redogjorde Guno Haskå, ordförande i Skånes Genealogiska Förbund för arbetet i den kommitté som sysslar med *Kvalitet i släktforskningen*. Källkritik och

kallangivelser poängterades, liksom problemen med namnorrning. Hur lär man t.ex. ut kvalitetsbegreppet vid utbildning av släktforskare? Arbetsgruppens inriktning diskuterades och åsikter efterlystes.

Förbundets kanslichef Carl Szabad informerade om *förbundets förlagsverksamhet*. En nyhet är att Sveriges dödbok på CD-ROM utkommer i en ny upplaga i början av år 2000. Denna upplaga är utökad med avlidna personer mellan åren 1950-1966. Priset är ej fastställt. Vidare planeras version 2 av CD-ROM Emigranten 1 samt Emigranten 2 utkomma detta år. En ny CD med Sveriges ortnamn presenterades med mängder av sökfunktioner. Registerregistret uppdateras kontinuerligt allteftersom uppgifter sands in.

Britt Hagman, förste vice ordförande i förbundet, rapporterade om *Gravstensinventeringen*. Fn är 848 kyrkogårdar av 3200 klara. För 1581 kyrkogårdar pågår inventering.

Slutligen kunde förbundet meddela att *nattidningen Rötter* kommer att vidareutvecklas.

Under kaffepausen på eftermiddagen visade Berith Sande Folkrorelsearkivets utställning av värmländska föreningsfanor. Och på kvällen avåts ordförandemiddagen i Museets restaurang.

Samtidigt med ordförandekonferensen arrangerade vi en utflykt med två

Invigningen samlade en stor skara. Foto: C J Ivarsson

bussar till Geijersgården i Ransäter samt Gamla Bruket och Fridolf Rhudin-museet i Munkfors. Bo Cider och Liv Hagberg var guider under denna utflykt i vilken ett 70-tal personer deltog. Det är tradition att en fredagsutflykt alltid görs i anslutning till Släktforskar dagarna, men antalet deltagare detta år torde vara ett rekord.

Invigningen

En del hade sagt oss att vi inte kunde räkna med särskilt många besökare eftersom Arkivcentrum **låg** alldeles för långt ut i periferien och inte var särskilt kant. Men fel, när porten öppnades på **lördagsmorgonen** strömmade en oändlig rad besökare in. Alla var naturligtvis inte värmlänningar och karlstadsbor för enligt uppgift var hotellen i staden fullbelagda under helgen. Förutom stammoombud och utställare hade **många** enskilda släktforskare tagit sig till Karlstad. Samtidigt vet vi att en del tog in hos släktingar och vänner i staden. För folkrörelsen släktforskning tycks intresset bara vaxa för varje år.

Både lördagen den 18 och söndagen den 19 september regnade det. Men under själva invigningen som ägde rum utomhus vid **ingången** mot parken var det lyckligtvis **uppehållsväder**. Invigningsceremonien började med att Nerike Wermlands Caroliner på ett mycket **effekt-**

fullt satt marscherade upp langs den **långa mittgången** i parken. Framkomna på planen framför Arkivcentrum genomfördes en tidsenlig exercis.

Därefter halsade undertecknad **välkommen**, förbundsordföranden Krister L:son Lagersvärd presenterade Sveriges Släktforskarförbund och sedan förrättade landshövding Ingemar Eliasson invigningen med ett längre tal. Han presenterade bland annat exempel på hur släktforskarfrågor kan stallas över **Internet** och få snabba svar tvärs över Atlanten. Invigningen avslutades med att karolinerna i praktfulla uniformer sköt salut med sina musköter.

Utställningen

Det kom som sagt betydligt mer folk än vad vi hade räknat med. En utställare påstod att det enligt hans beräkningar skulle utställningen ha haft ca 1000 besökare bara under lördagen. Själva hann vi inte med att göra **några** sådana kalkyler. Men antalet lunchgäster och **sålda** utställningskataloger pekar på ett **något lägre** antal.

Med mycket folk blev det **trångt** och **många** tyckte att lokalerna var alldeles för **små**. Men arets lokaler var nog inte särskilt mycket mindre än tidigare års. Det var bara det att det kom mer folk. Några utställare gjorde anspråk på att få dis-

*Landshövding Ingemar Eliasson
invigningstal: Foto: C J Ivarsson*

ponera fler bord än vad som beställts. Hur vår utställningsansvarige Inga Kullgren kunde tillgodose dessa krav är ett under av alla under, men det fick naturligtvis ske till priset av mer trängsel.

Bland de 45 utställarna fanns 25 släktforskarföreningar från Norrbotten i norr till Skåne i söder. Genealogiska Samfundet i Finland är en trogen gäst i dessa sammanhang och deltog även nu i **utställningen**. Släktforskarförbundets norska motsvarighet, Norsk Slektshistorisk For-ening, var med för första gången, vilket var mycket glädjande. Björn Lippold från Centrala Soldatregistret i Skövde hade det jätligt med alla besökare som frågade om värmländska soldater. Övriga utställare var arkivinstitutioner, leverantörer av släktforskningsprogram, antikvariat mm.

Som vanligt presenterades mängder av lokalhistorisk litteratur, släktböcker och register till kyrkböcker som idoga och entusiastiska släktforskare sammanställt. Någon liknade det hela med en bokmessa. Hur mycket som omsattes under dessa dagar vågar jag inte spekulera i. Men när en så pass avlägsen lokalförening som Skelleftebygdens släktforskare i sin medlemstidning utbrister att "**försäljningen** gick strålande", så är det inte då-

Nerike Wermlands Caroliner gjorde succé. Foto C J Ivarsson

Även korridorerna måste utnyttjas för utställningen. Gunnar Perman från Sundsvall, stor kännare av Älvsbacka socken, tar sig fram i trängseln. Foto: C J Ivarsson.

ligt.

Emellertid börjar datorn bli ett mer och mer vanligt hjälpmedel inom släktforskningen och på många utställares bord lyste bildskärmarna. Besökarna fick därför möjlighet att söka sina förfäder i de stora databaserna som fanns på plats: Disbytt (Föreningen DIS), Family Search (mormonerna), PLF (Kalmar län) och Demografiska databasen. I framtiden får vi nog rakna med att många register på CD-ROM kommer att ges ut genom olika släktforskarföreningars försorg.

Slutligen några korta glimtar från utställningen:

Ett helt nytt **släktforskarprogram** som heter History **beräknas** komma **ut** efter årsskiftet.

Mormonerna har **ni** lagt ut hela sitt amerikanska material **på** Internet. Det svenska materialet **får tyvärr** vänta ett tag. **Det** handlar om **att** avtalet mellan svenska staten, mormonerna och några **fler** intressenter skall bli klart.

SVAR **kommer** snart att **få** konkurrens **på** nätet av **ett** nystartat aktiebolag kallat Genline. De ar **nu i full färd** med att scanna av hela Sveriges kyrkboksmaterial för att sedan lägga ut det **på** Internet. De **räknar med en** årsavgift på **1500** kr för **full** tillgång till allt material och har gott hopp om att bli klara inom ett par **år**.

Gravstensinventeringen har flyttat

fram sin tidsgräns för inventeringsaktiviteter till sekelskiftet 1900, men tar även emot dokumentation av senare intressanta stenar. Efter den nya kyrkogårdslagen kan även nyare stenar vara i fara att försvinna.

Kronobergs Genealogiska Förening har nu färdigställt en CD-ROM med sitt kyrkboksmaterial. Alla socknar är dock inte färdiginventerade.

Boden Överluleå Forskarförening visade en antavla för Eyvind Johansson

vars far Olof Petter Jonsson var född i Bro, Värmland.

I Almquist-salen på sjunde våningen kunde utställare och besökare koppla av en stund, för där serverade våra flinka damer kaffe med bröd hela dagarna, något som verkligen blev uppskattat.

Föredrag och konferenser

Både vår egen föredragsserie *Bruk och Smeder* i sjukhusets föreläsningssal och Nordiska Genealogiska Samarbetsskommitténs *Från kungar till svedjefinnar* i Rolf Edberg-salen visade sig vara mycket populära. Tyvärr fanns det inte plats för alla som ville höra föredragen, Men det är sådant man Gr rakna med när programmet är bra och det är fritt inträde. Under lördagen genomfördes även en cirkelledarekonferens och en redaktörskonferens. Den senare, som samlade ett 30-tal deltagare, höll till på Rosenborgs herrgård i Arkivcentrums närhet.

Riksstämman

Sjukhusets matsal var kanske inte den mest lämpliga stämmolokalen men man Gr ta vad man har. Antalet närvarande ombud var 126 st. Ytterligare sex föreningar har anslutit sig till förbundet som nu totalt har 121 medlemsföreningar.

Till ordförande valdes Sveriges Hembygdsförbundets ordförande Leif

Semis gamla **gymnastiksal** finns kvar **på** Arkivcentrum och kunde utnyttjas för utställningen. Foto: C J Ivarsson.

Full aktivitet i forskarsalen dag som natt. Foto: B Granholm.

Ahlberg. Han var kanske inte hemma i släktforskarnas alla frågor och det uppstod därför en del röra och formaliediskussioner. Men som tur var kunde GF:s ordförande Ian Hamilton i egenskap av vice ordföranden vid stämman reda ut de ärenden som blev onödigt komplicerade.

Förbundsstyrelsen beviljades ansvarsfrihet och samtliga styrelseledamöter blev omvalda. I några motioner togs förbundets struktur upp, speciellt med tanke på hur regionala förbund skall hanteras i avgiftssammanhang mm. Med anledning därav blev det en livlig diskussion om stadgeändringar. Resultatet blev en kommitté som skall se över dessa frågor och arbeta fram nya stadgar. Motionerna i övrigt, som var av mindre betydelse, bifölls enligt styrelsens förslag.

Föregående års motion om kollektiv försäkring hade behandlats av förbundsstyrelsen. Alla tillfrågade försäkringsbolag hade ännu inte inkommit med offerter. Men med det underlag av de som svarat skulle försäkringen kosta ca 2 kr per medlem och bekostas av förbundet det första året. Därefter skulle det prövas ånyo.

Man skall snart i Släkthistoriskt Forum publicera en lista över alla församlingar där kyrkböckerna förstörts och som man vet är föremål för rekonstruktion.

Förbundet kommer vidare att satsa en del pengar på ungdomars och invandrarers forskning.

Stämman avslutades med att Viktor Örnbergs hederspris 1999 delades ut till Nils Sundelius, Hässelby. Han har bland annat givit ut två volymer av *Sjuhundra häradets domböcker 1601-1670* samt skriften *Uppländska stamtavlor och Rimbo sockens familjebok 1693-1744*. Han har också forskat i Värmland och vår förening fick i anslutning till Släktforskar dagarna överta hans värmländska material som kommer att presenteras i nästa nummer av VärmlandsAnor.

Stämmomiddagen

På Restaurang Fröken Fräken avnjöt drygt 300 deltagare kallrökt vänerlax med hjortroncreme, älginnanlår med krämig murkelsås och rotsaksgratäng. Teatersällskapet Thespis från Kristinehamn underhöll med trubadur och sketcher på äkta värmländskt tungomål.

Hanna Ojaniemi från Kalmar fick mota första pris i förbundets uppsatstävling *Jakten på min släkt*. Hanna var den enda som kunde närvara vid prisutdelningen och hon fick böcker i pris.

Ett oväntat trevligt inslag var Karin Grund från Sävsjö som steg upp på scenen och berättade om Selma Lagerlöf på ett mycket personligt sätt. Övriga talare var Lars Löberg från Norsk Slektshistorisk Forening, Birgit Flemming Larsen från Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie samt Sture Forselind från Karlstads kommun.

Trubaduren Kjell Johansson från Kisa inledde östgötarnas inbjudan till släktforskar dagarna nästa år i Linköping genom att sjunga några skillingtryck från Linköping och Kisa på östgötadialekt. Därefter lämnades budkaveln över av Löpar-Nisse, d.v.s. Owe Clapson från Miinkfors till Östgöta Genealogiska Förening och DIS. En kör bestående av med-

Fortsättning på sidan 7

Våra kollegor från Nordvarmlands Släktforskarförening ställde ut och ställde upp som funktionärer; Gunilla Önnberg och Tommy Orrestad. Foto: C J Ivarsson.

Smeddrangen Löke vid Borgviks bruk.

Ett minne med anledning av Anor sökes nr 421

Från mina yngre år minns jag val Johan Walfrid Löke i Borgvik. Han var född 1875 och levde till 1957. Om han hade något med Lökene i Grums att göra, vet jag inte.

Löke var under järnbruket tid smeddräng i smaltsmedjan – men i stort sett bara under vinterhalvåret. På somrarna försvann han och gick på luffen. Han gjorde långa vandringar hit och dit i Värmland och "lade sig till" har och dar. Flera kommuner kom i tvist med varandra – inte för att få ha honom i kommunen, utan för att bli av med honom. En slarver och supput var han men för övrigt hygglig.

Elis Malmeström, komminister i Borgvik på 1920-talet, berättar i sin bok *En undangömd värld (1940)* när Löke (Lans i boken) kom till honom i hans egenskap av nybliven (och oerfaren) ordförande i fattigvårdsstyrelsen och ville ha hjälp till nya kläder. Malmeström tog honom med till brukshandeln, ekiperade honom från topp till tå, varpå Löke försvann med sina gamla paltor i ett omslagspapper under armen. Dagen därpå fick han telefon (till

brukskontoret) från polisen i Karlstad. Löke hade gripits, full och oregerlig, iklädd paltor. De nya kläderna hade han sålt och omsatt pengarna i brännvin, "När en sådan där får nya kläder, skall man ta ifrån honom de gamla. Annars går det så har", förmanade polisen.

Men allt var inte dåligt hos Löke. Min mor född 1906 berättade, att hon som barn fick uppdraget att varje dag hämta mjölk åt honom från mejeriet – för 10 öre om dagen. När så sommaren kom slutade Löke i smedjan och beredde sig att som vanligt dra iväg på luffen. Han kom då till min morfar och bad honom ta med pengar till flickan. "Behåll dem du Löke, du kan behöva dem i sommar" sade morfar. Men Löke stod på sig: "hon skall ha pengarna som vi kommit överens om".

Den äldre Löke minns jag som en stillsam farbror, boende i ett litet litet hus vid Borgviksalven. Av någon anledning kallades huset "Norge". Mycket av sin tid tillbringade han med att meta från sin gamla eka, som han rodde omkring på Borgviksalven. Och vid slomfisket var han

med, hade eldkorg vid ekans sida och storhåv, som bröts upp ur vattnet över en bräda, som stack upp från akterspegeln.

Det ryktades, att han hade en dotter i Norge men jag kan inte minnas att några anhöriga fanns med vid hans jordafard. Men en gravvård fick han till slut: smeden Åke Aronsson, kand hembygdsvan och en i "Stenganget" tillverkade en. Ett smidesstöd med en lillslagga och på stödet en påsvetsad text: Lancashiresmeden J. W: Löke, 1875-1957.

Jag har många gånger beklagat frånvaron av yrkesbeteckningar på de flesta gravvårdar på Borgviks kyrkogård. Yrkestitlar skulle ha kunnat ge en accent åt bygdens historia, särskilt den industriella. Det är därför litet anmärkningsvärt att Johan Walfrid Löke, en dålig smeddrang och foga pålitlig arbetare, är den ende, som på sin gravsten fått titeln lancashiresmed av de hundratal mästare, halvmästare, kvartsmästare, mastersvenner och drängar, som vilar på Borgviks kyrkogård.

Sven Hugo Borg, Karlstad

*Slaktforskardagarna...
Fortsättning från sidan 6*

lemmar från dessa föreningar halsade oss slutligen välkomna till Linköping år 2000.

Forskarsalen var öppen

släktforskare är ju trogna arkivbesökare, men trots det har Slaktforskardagarna aldrig tidigare hållits på ett arkiv. Det var därför självklart att forskarsalen skulle vara öppen under de två dagarna. Och det visade sig vara uppskattat. Många hitresta släktforskare passade på tillfället att söka en eller annan anfader i arkivet när de ändå var i Karlstad. Dessutom var det öppet under natten mellan lördagen och söndagen – Slaktforskernatta. Det var spännande och se om det verkligen skulle bli några som nappade på denna djärva satsning. Men det var fullt med folk mest hela tiden. På förnatten räckte forskarborden inte ens till! Detta var säkerligen en alldeles unik händelse inom arkivvasendet. Från olika håll fick vi veta att det var en trevlig satsning och i GF-Aktuellt tycker Ian Hamilton att detta kanske var något för Genealogiska Fören-

ingen att ta efter för Släktforskarnas Arkiv.

Slutomdömen

Med ett försmädligt leende undrade många var den berömda solen i Karlstad tagit vägen? Men solen var faktiskt på vår sida och hade den goda smaken att hålla sig undan, så att vi dagarna till ara kunde bjuda på akta slaktforskarvader – d.v.s. ösregn.

Trots trängseln och värmen i utställningslokaler och föreläsningssalar som med ratta irriterade många, så var de flesta besökarna till slut ändå överlag nöjda och belåtna med årets Slaktforskardagar. Endast en enda person har hört av sig med e-post och meddelat att detta var det sämsta han varit med om då det galler släktforskardagar.

I övrigt har vi bara fått positiva slutomdömen i brev, e-post och andra föreningsmedlemsstidningar. Speciellt uppskattade man att vi funktionärer var hjälpsamma och fanns överallt i våra gula tröjor med logo och därmed lätta att hitta. Bra och trevligt arrangemang, god stam-

ning, givande och intressanta dagar, är ofta återkommande kommentarer.

Styrelsen vill också framföra sitt stora och varma TACK till det 40-tal medlemmar som ställde upp som funktionärer och såg till att Slaktforskardagarna kunde genomföras! Slutligen vill vi också tacka personalen vid Arkivcentrum som också ställde upp och gjorde ett fantastiskt arbete till vårt gemensamma fromma.

Nasta riksstämman

Nasta Riksstämman blir i Linköping 26-27 augusti år 2000. Arrangörer blir DIS och Östgöta Genealogiska Förening. DIS firar då sitt 20-årsjubileum och ÖGF sitt 50-årsjubileum. Föreningarna är bland de största i landet. DIS har ca 10000 och ÖGF ca 1000 medlemmar. Slaktforskardagarna äger rum i Folkets Park och det angränsande Gamla Linköping. Teman under dagarna blir bland annat släktforskning och Teknik samt Kvinnor. Ett annat stort evenemang pågår i Linköping samma helg, varför intresserade rekommenderas att boka hotellrum i mycket god tid.

Lars-Gunnar Sander

En emigrantflickas dagbok

Ellen Andersson var född 1894 i Lysed, Silbodals socken. År 1912 emigrerade hon till Amerika och fr.o.m. detta år och fram till 1919 förde hon dagbok. Hennes dotter Bernice Koglin i Chicago har bevarat dagboken och sant en kopia av den till sin tremänning Gun Albinsson Karlsson i Karlstad. Gun har sedan låtit redaktören ta del av materialet för publicering. Ellen har i princip skrivit hela dagboken i ett enda stycke och en enda mening. För att göra den mer lättläst har vi har delat upp texten i stycken och meningar. Däremot har vi behållit Ellens stavning.

I Silbodal

Den 2 juni 1912 gick jag till Huken för att dagen därpå eller måndagen den 3 börja hos Lydia Nilsson i sylära hvarefter jag håller på hela veckan. Men om lördag gick jag hem ock om söndag kväll skjutsa Daniel mig till Huken hvarvid jag på måndagen fortsätter igen till lördag den 15 då jag går hem ock om söndag är Annika å Pettersson hos oss.

Jag går ej till Årjeng förrn måndag den 17. Då jag går direkt till systugan ock i dag den 18 har en ny elev kommit dit nämligen Signe från Ulvestad hvarefter vi sy alla till den 22 juni då vi alla går hem lite tidigare an vanligt.

Jag går till Huken innan jag går hem ock den 23 eller midsommarafteon är Kristin hos oss. Vi följde henne nedan klevan ock om midsommardagen är vi hemma hela dagen. Ingenting roligt under hela heljen.

Och om tisdagen den 25 går jag till systugan men får vara ena till onsdagen. Då kom Elna. Men tråkigt var det att sy hela dagen. Men om onsdag var alla syflickorna där varefter vi fortsätter att sy. Men om fredag eller den 28 blir jag sjuk så jag går till Huken där jag ligger hela aftan ock om lördag skjutsar Pettersson mig hem.

Så stannar jag hemma tills på måndagen eller den 1 juli då jag går till Årjeng. Selma var med. Hon köpte sig klädningetyg. Jag går på systugan en par tim. Sedan fortsätter jag att sy till frädags kväll då jag går hem.

Om torsdag eller den 4 juli var vi till

fotografisten å fotografera oss alla.

Den 5 går jag hem ock om lördag den 6 kom Frida ock måndag den 8 kom Carl hem från Amerika. Frida stannar hemma till den 16 juli då Carl skjutsar henne till Orje.

Den 24 juli reste Carl å Daniel till Gillberga. De kom hem den 30 men Carl reser till Kristiania å Myren å besöker flera andra platser. Han kommer ej hem form den 13 augusti.

Jag går hem 3 Aug å stannar hemma i följd av att Barnförlamningen härjar i Årjeng med omnejd.

Jag går ej till Årjeng form den 2 September ock den 3 köpte jag mig klädningetyg till hel klädning. Ock så köpte jag kapptyg. Ester Widen syr den ock den 5 får jag prova första gången ock andra gången den 7 och den 14 får jag den. Hon tog 4 kr i sylön. Den 13 går jag hem från systugan. Då har jag min kjol färdig. Lydia tog 6 kr å Annika i Huken 6 det jag var där.

Den 18,19,20 är det marken. Jag var där den 19 å en stund den 20 också. Det var bra livat där båda dagarna. Ock den 21 var vi till Asen på avskedsbal. Där var det också roligt.

Resan till Amerika

Ock den 23 sept reste vi till Götteborg. Kom dit kl 9 på kvällen å den 24 löste vi biljetter. Vi träffa Edane flickorna där så vi var i sällskap till Chicago. Ock på kvällen var vi på Götteborgs finaste teater. Det var ganska trevligt där. Ock på onsdagen 25 kl 10 lämnade vi Göteborgs hamn ock om fredags morgon d 27 kl 5 gick vi i land i Hull. Vi reste över England. Kom till Liverpool där gick vi på båten Wiktorion kl 5 på aftonen. Ock den 4 okt 1912 landade vi vid Qvibecks redd. Stannade där till kl 12 middag. Tog tåget till Montreal. Kl 6 var vi där. Fick så vänta i fyra timmar till 10 på kvällen. Då lemnade vi den staden, en ganska lustig en men allt ter sig ju i en ny dager för en nykommen som aldrig sett något mer an sin hemby. Reste så utan uppehåll det vill saga stannade flera gånger men inte som i Montreal flera timmar, tills på lördagkvällen den 5 okt. Kl 9 var vi vid målet det storståtliga och framåtsträvande Chicago. Trötta och utslitna

som vi var på alla vis var ganska glad när vi gick av tåget.

Vår resa hade gått utmärkt fort och bra. Endast 12 dagar från vårt gamla till vårt nya hem. Hem ja det hade jag lemnat ett lugnt och lyckligt hem för att i en annan vardsdel långt från mor far och alla dem jag hållit kärast försöka att så mycket som möjligt vinna tillbaka vad jag förstår att jag mistat men kanske att jag ännu icke fullt fattar vidden av vad jag förlorat. Men det får tiden utvisa, ett vet jag, att nu först nu, börjar livets allvar.

Tog spårvagnen och gick till min syster Emma. Vägen tyckte jag var så lång, trodde aldrig vi skulle komma fram. Men allting har ett slut även den långaste väg. Skulle ta allt för stort utrymme att skriva ner alla intryck som jag erfor de första veckorna i mitt nya fosterland. Endast den som gått igenom detsamma som jag, vet och förstår mina känslor.

Hembiträdei Chicago

Well, stannade hos Emma från den 5 okt till den 31. Skulle då ut och arbeta hos helt främmande människor, för första gången i mitt liv, men det är bara en tillfällig - - - plats, just för att hjälpa ut. Skall under tiden titta efter något annat. En svensk fru, Mrs Larson 5208 N Clark St. Var där till den 16 Nov. Lemna för att jag hade en annan plats i view.

Fick den också på Loyloa Ave Mrs Gloor jude. Stanna där i 2 hela veckor 4 dec. Det är min första experience i U.S.

Fick löpa tillbaka till Emma igen och hon stackars måste springa runt en hel vecka innan vi kan få något. Måste till slut annonsera i Daily New. Får en hel hop svar. Tar den första, och som jag tror också den sämsta. 1228 Farrogut Ave den 12 dec Mrs Burkhart. Där stanna jag till på våren den 6 mars 1913.

Då får jag plats på Hermitage Ave Mrs Lowes. Går dit den 7 mars, stanna där i elva månader eller den 5 Febr 1914.

Gick då till Charley & Minnie för min bror har under året gift sig. Fick ligga oppe i 2 veckor. Rysligt ont om arbete för är den största tiden att byta om men inte viste jag det. Går emellertid till arbete den 18 i samma månad till 7520 Rogers Ave Mrs Low. Var där i tre månader.

6 May går då direkt från dar till 1449 Fargo Ave Mrs Nicholas. Stanna dar ett helt år. En rysligt lång tid. För mig blir helt säkert det längsta jag någonsin kommer att stanna också.

Behöver vacation tycker jag. Tar två veckor. Lemna den 5 May 1915, stannar under tiden hos Minnie Charley och jag tar en tur till Michigan - - - ett tag till hans farm. Går sedan till Grand Rapids till faster. Stannar över söndag. Har ganska trevligt, men verkligheten kallar.

Går den 19 May i plats på 5121 Sheridan road Mrs Bransfield. Stanna dar endast tre veckor. Tycker inte om mig ett dugg. Tittar under tiden efter något annat.

Får också en den 9 June på 4721 Molder st Mrs Van Dusen. Men hon var också en Duse skall jag tala om. Well stanna i fem veckor dar eller den 14 July.

Får den 16 plats igen på North Shore Ave Rogars Park hos Mrs Joernsck. Hon ar den besta jag hitills arbetat for och jag tror jag någonsin far också. Lyckliga tid jag dar har men svara på en fråga: nar ar människan nöjd. Stannar emellertid tills jag blir uppsagd. De blir i för små omständigheter att ha flicka. Lemnar den 5 May 1916.

Går direkt från där till Evanstore. Skall nu göra kokning. Får se hur det går. Det ar på 901 Lake St Dr Mrs Taylor. Stannar dar i tre månader. Men en sådan håla den värsta jag hitills havt men ser det nog så mycket mera också därför att jag förut vart van till så bra. Lemnar den 6 Aug.

Går den 7 till 5820 Sheridan rd Mrs Bissinger. Stannar dar en månad 4 Sept.

Och dagen därpå den 5 går jag till 5816 Sheridan rd Mrs Eastman. Stannar dar i tre månader 29 Nov. Har på de tre sissämnda platserna gjort kokning men tycker icke om det. Skall nu börja husarbete igen.

Börjar den 4 Dec 5714 Sheridan road Mrs Keelber. Men Milde Petter varje plats ser ut att blir värre men denna tror jag säkert når höjdpunkten. Vill lemna när jag vart en vecka men får inte gå. Blir en förskräcklig kall vinter. Halar och stannar vecka efter vecka. Men en sådan tid, skall aldrig forglöma den. Men äntligen nalkas våren. Halsar den med mera glädje an jag

tror någonsin förut och icke underligt. Ingen mer an jag själv vet vad jag denna vinter gått igenom.

Äntligen den 19 mars 1917 tar jag mina trasor och går. Ack, så jublande glad känner mig som kunde jag flyga hur långt som helst. Men gå hur det gå vill nu skall jag sluta med både kokning och husarbete. Tar nu icke något förn jag far vad jag vill ha nämligen secon work. Trägen vinner, den 28 March får jag plats på 334 Wellington Ave hos Mrs Wilhelm som secon girl. Går ganska bra, men de far ingen - - - att stanna. Därför ar det hårt. En tysk dj. ar dar som nurse, så stannar nog inte länge. Well, nu har jag vart har i sju veckor men lemnar nu.

- - - utan arbete igen. Undrar vad jag nu far. Men friska tag inga sura miner. Den 16 May ar jag således på vandrande fot igen. Lyckan ser ut att komma till mig en gång också eller vad man skall kalla det. Tar nu plats i Winnetka som waitress den 21 May. Mycket vågat men kan icke göra

mer an förlora? Platsen ar på 731 Prospect Ave Mrs J L Haughteling. Det ar ganska hårt har men det har jag alltid vart van, således inget nytt. Well tiden knallar och går. Nu har jag vart waitress i 6 månader och 2 vecker. Då tar jag chambermaid-platsen. Den andra flicka gifter sig. Ska nu försöka det en tid. En ryslig besvärlig vinter. Svärjer mer an en gång över att jag stannade. Kan ingenstans gå. Men tanker mig till ta vication och gå någonvagen som 1918 om jag har råd. En lång tid har gott. Chamberarbetet tycker jag bättre om an det första, men ska nu lemna. I alla fall skall ta mig en vacation.

Lemnar den 7 aug ock den 9 lemnar min van Ingrid ock. Jag går till Kansas Mo. Stannar dar i två dagar. Lemnar söndag kväll ock kommer monday till La Junta. Stannar dar två veckor hos min syster. Går den 27 till Colorado Spring. Går till Denver den 1 sept. Stanna dar till d 12. Kommer till Lincoln den 13. Lemnar

Fortsättning på sidan 27

Ellen och hennes make på deras guldbrylllop september 1975. Ellen avled senare samma dag.

1890 års värmlänningar på nätet

Registreringen av folkräkningen 1890 har pågått under 4 års tid och drivs numera inom ramen för ARKION-projektet "Arkiv-information skolan". Projektet har till uppgift att registrera 1890 års folkräkning på datamedia. Totalt kommer 4,8 miljoner människor att registreras. Varför man valde just 1890 beror på att detta år ligger tillräckligt långt fram för att det skall finnas en länk till nutid, men tillräckligt långt bak för att det skall finnas en länk till husförhörslängderna. Plus att datainspektionen sätter stopp om det finns nu levande personer i registret.

Delar av detta material, bland annat Värmlands län, är nu färdigt och fritt tillgängligt på Internet. Ett alldeles enastående hjälpmedel har därmed ställts till de värmländska släktforskarnas förfogande. Databasen innehåller nämligen nära en kvarts miljon värmlänningar. Det är möjligt att söka efter personer eller grupper utifrån någon/några av följande uppgifter: hemförsamling, by, förnamn, efter-

ANNO 1890. Folkräkningen 1890 - Sökning

Län: Förnamn: Namnsökning: Exakt Del av namn

Församling: Efternamn: -

Födelseår: Födelseförs:

hemort: (By/Kvarter)

Yrke:

Kön:

Civilstånd:

[SÖK i databasen](#) / [STATISTIKur databasen](#) [Söktips](#) [Om folkräkningen](#) [Att gå vidare](#) [Frågor & Svar](#)

Antal personer: 4

Grava församling

[Fredrik Aug. Boltzius f. 1836. Hyresgäst. "helbregdagör.". Bon](#)

[Elisab Rosina Boltzius f. 1831. Hjerpetan](#)

[Fredrika Krist Boltzius f. 1834. Und.eg., Hjerpetan](#)

[Sara Aug. Boltzius f. 1833. Förp.eg., Skifed Södra](#)

Folkräkningen 1890. Värmlands län
<http://www.foark.umu.se/folk/s/>

Figur 1.

ANNO 1890. Folkräkningen 1890. Grava församling	
Elisab. Rosina Boltzius f. 1831 Grava	
Om personen	Om hushållet
Hemförsamling: Grava Hemort: Hjerpetan Kontrakt: Kils Län: Värmland Födelseår: 1831 Födelseort: Födelseförs: Grava Yrke: Titel: Yrkkod: Civilstånd: G Kön: K Familjest: h. Famstkod: M Hushåll nr: 517 Familj nr: 1 övrigt:	Personer i hushållet: Fam nr: 1 <i>Elisab Rosina Boltzius f. 1831</i> <i>Olof Bäckman f. 1837. Hem eg. Målare</i>
SVARvolym: 000318 Kort nr: 21 Sida: 42 Rad: 25	
Folkräkningen 1890. Värmlands län http://www.foark.umu.se/folk/s/	

Figur 2.

namn, födelseförsamling, yrke, civilstånd och kön. Det är dessutom möjligt att producera statistik över namn, yrken, byar mm för alla församlingar. Adressen är <http://www.foark.umu.se/folk/s/>.

För att testa databasen gjorde redaktören en sökning på efternamnet Boltzius inom hela Värmlands län (fig. 1). Som synes visades då namn, födelseår, yrke/titel och bostadsort för fyra personer. Och det är just de fyra som borde visas enligt artikeln och släkttavlan för slakten Boltzius i förra numret av VärmlandsAnor. Observera att bynamnen är bokstavstroget registrerade i databasen från originalhandlingarna. Något som kan förvilla forskaren. Söker man alltså på den nutida stavningen Jarpetan och Skived, så får man inget svar.

Om vi sedan klickar på exempelvis Elisab Rosina Boltzius så kommer det upp en bild på skärmen med detaljerade uppgifter om henne (fig. 2). Här finner vi bland annat hennes makes namn och födelseår. Klickar vi på Olof Bäckman, så kommer motsvarande bild upp för honom.

Låt oss i stället för efternamn söka på Grava församling och Hjerpetan. Vips

Fortsättning på nästa sida

Borgviks bruk.

Utveckling och nedgång 1840-1924

Lördagen den 16 oktober var det dags för hösträff med föredrag av Sven Hugo Borg, som berättade om Borgviks Bruk. Endast ett 15-tal tappra åhörare hade samlats i Rolf Edberg-salen. Nog hade väl fler kunnat komma och lyssna till de intressanta saker som Sven Hugo hade att berätta. Men kanske de flesta medlemmar var matta på föredrag efter Släktforskar dagarna? Ni som missade föredraget får hålla till godo med mitt försök till nedanstående referat. Ännu bättre är naturligtvis att läsa Sven Hugo Bors nyutkomna bok Borgviks Järnbruk.

Inledningsvis påminde föredragshållaren om att det hus vi befann oss i – Arkivcentrum – en gång ritades av arkitekten Bror Almquist, son till förvaltaren på Borgviks Bruk.

Konsten att genom farskning framställa smidbart järn av tackjärn hade sedan 1600-talets skett i det s.k. tysksmidet. I början av 1830-talet infördes lancashire-smidet i Sverige och konkurrerade därmed ut den gamla metoden. En del bruk hängde inte med i utvecklingen. Ett av dessa var Borgvik som gick på konkursauktion. I detta läge övertog Carl Skjöldebrand bruket och genomförde en nydaning tack vare vilken bruket överlevde. Snart kunde Borgvik redovisa den högsta veckoproduktionen av alla bruk i Värmland. Skjöldebrand var för övrigt

kammarherre hos Karl XIV Johan och tillhörde en nyadlad släkt som introducerats på Riddarhuset år 1772.

På 1860-talet infördes bessemerprocessen varigenom flytande tackjärn farskades. Denna metod misslyckades emellertid men i samband med den byggdes masugnen i Borgvik. Tidigare hade man fått tackjärnet från hyttan i Lungsund. Ansvarig för bygget var äldermannen Jonas Olsson från Långban född 1804, hyttdoktorn kallad. Han var barndomskamrat med John Ericsson som skänkte honom ett guldur. Detta finns nu hos en släkting i USA. En av blåsningsskampanjörerna med den nya masugnen i Borgvik varade i 6 år, den längsta i landet. Vid denna tid förvärvades även Brunsbergsverken.

Borgviks Bruk var delägare i ett 40-tal gruvor. Malmen fraktades från gruvorna i Bergslagen en besvärlig väg ner till Kristinehamn. Härvid utnyttjade man sjöar, kanaler och järnbanor innebärande många omlastningar. Från Kristinehamn transporterades sedan malmen med brukets egna skutor över Vänern till Borgvik. Öppnandet av järnvägen mellan Persberg och Kristinehamn år 1876 innebar en avsevärd rationalisering.

Bruket slukade ofantliga mängder med trokol. Under perioden 1840-1924 beräknas Borgvik ha förbrukat träkol motsvarande 22 000 milor! Bruken förde också en

hård kamp med varandra om denna råvara.

Efter lancashirehärdarna hamrades stålet ut till stångjärn. En gammal skaft-hammare från 1864 finns bevarad på museet i Borgvik. Så småningom gjorde man emellertid en storinvestering och ersatte hamrarna med ett valsverk som stod färdigt 1885. När man valsade ut klena dimensioner så ringlade långa glödande slingor över valsverkets golv. Unga pojkar hade till uppgift att styra detta flöde rätt – ett fullständigt livsfarligt jobb!

År 1922 blåstes masugnen ner och 1924 slog smedjan och valsverket igen. Bruksledningen satsade nu i stället på skogsindustri.

Slutligen kom föredragshållaren in på människorna som arbetade vid bruket. Smederna varvades från många håll. De var också ett kringflyttande släkte, oftast på jakt efter en bättre bostad och möjligheter att avancera inom sitt yrke. Smederna, som bar släktnamn och ej patronymikon, tillhörde den förnämsta yrkeskategorin på bruket. Därefter kom hyttfolket och längst ned på skalan de som arbetade i sinterstampen. Bland de sistnämnda var Bengt Persson vars dotter blev gift i Sörmland med brukspatronen Skjöldebrands son Carl Hugo. Medan den gamle mannen slet i sinterstampen för en usel lön var han samtidigt morfar till två adelsmän och höga officerare.

Lars-Gunnar Sander

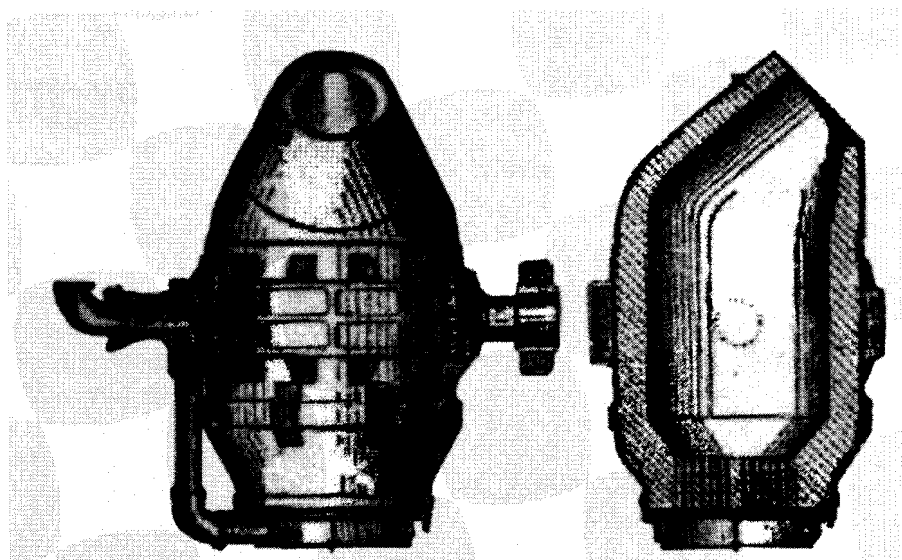
1890 års värmlänningar...

Fortsättning från föregående sida

kommer på skärmen upp namn och födelseår på samtliga 84 personer som bodde där år 1890. Först i raden kommer alla barn. Dessa har nämligen inte registrerats med efternamn, vilket ju kan sägas vara en liten egenhet med databasen. Men vill man veta vilka som var ett barns föräldrar, så är det bara att klicka på barnets namn, och upp kommer hela familjen.

En annan egenhet är att det bara går att söka på ett förnamn. Vill man söka efter en person som heter Karl Gustaf i förnamn, så måste man alltså söka på antingen Karl eller Gustaf. Det går inte att söka på Karl Gustaf.

Lars-Gunnar Sander

Bessemerkonverter:

En intressant bilaga till ett mål i Näs härad dombok

Vårtinget 1834 § 43

Häradshövding O A Bellander har i egenskap av syssloman i kommissarie G. Nordstedts i Stockholms konkurs, instämt kronfogde A. H. Lagerlöf angående skuldfordran.

En skuld på 1200 RD som Friherrinnan Eleonora von Krusenstjerna född Rajalm har gått i borgen för sin son, avlidne Löjtnanten B von Krusenstjerna.

Bilaga Littera N

Rese och Rättgångskostnads Rakning

1sta Resa till Råglanda Tinget den 21 oktober 1833.

Skjuts efter En Häst från Stockholm till

Barkarby	a	36 sk/milen	1 1/2 mil	RD 1.6.
Tibble	a	16	1 1/2	-.34.
Gran	a	16	2	-.32.
Litslena	å	16	1 3/4	-.28.
Enköping	å	16	1 1/8	-.18.
Nyqvarn	a	20	1 1/8	-.22.6
Westerås	a	16	2 1/8	-.34.
Kålbäck	a	20	1 7/8	-.37.6
Köping	a	16	1 1/2	-.24.
Arboga	a	20	1 3/4	-.35.
Fellingsbro	a	20	1 1/4	-.25.
Glanshammar	a	16	1 3/4	-.28.
Örebro	å	16	1 1/2	-.24.
Vinteråsasanna	a	20	1 1/4	-.25.
Edsbergssanna	a	16	1 5/8	-.26.
Storbjörboda	a	16	1 7/8	-.30.
Åtorp	a	16	1 1/2	-.24.
Wall	a	16	1 1/4	-.20.
Christinehamn	a	16	2 1/4	-.36.
Rudsberg	a	20	1 1/2	-.30.
Spånga	å	16	1 1/2	-.24.
Carlstad	å	16	1 1/2	-.24.
Lillnor	å	20	1 1/2	-.30.
Malöga	å	16	1 5/8	-.26.
Gustafskrog	a	16	1 7/8	-.30.
Råglanda	a	16	1	-.16.
Bro och Färjepeningar på 6 stallen				-.20.
Vagnslega				1.36.
6 Nattläger och 6 Resedagars förtäring				9.-.
Summa				RD 26.15.

5 dagars uppehåll vid Tinget i Råglanda

Logi och Förtäring 7.29.

Lösen af Resepass -.36.

Lösen af Härad's Rattens protocoll 2.32.

Commissionsarfvide åt den person som ombesörjde Protocollets ofiersandande till mig i Stockholm och Postporto derföre 2.-.

Stammings uttagande och tillställande 5.32.

Återresan från Råglanda till mitt hemvist uti Stockholm 26.15.

Summa **RD BCO 71.-.**

Min 2dra Resa till Råglandatinget den 29 mars 1834.

Skjuts fram och åter, i likhet med nyss specificerade Resekostnader för 1sta resan, inberaknad Vagnslega, Bro och Färjepeningar, Nattläger, förtäring och Pass 53.18.

Ny stammings uttagande och tillställande, enl. hos gående Rakning 7.30.

ersättningspretensioner för försummade viktigare angelägenheter i min hemort, under dessa 2ne 200.-.

Resor, uppföres till minst 200.-.

Summa Banco **332.-.**

Råglanda den 29 mars 1834

G. Norstedt.

Hans-Åke Danielsson

Registrator vid Tingshuset i Häljebol

Värmländska släktforskaradresser på nätet

Bergsman och bruksfolk, ett projekt i västmanland-Värmland

Torsby Finnkulturcentrum

Värmlands Släktforskarforening

Foikrakningen 1890

Bergmästarämbetets arkiv ordnas

Nyligen påbörjades ordnings- och förteckningsarbeten av ett för värmländsk jam- och bergshistoria mycket intressant arkivmaterial: Bergmästaren i västra distriktet. Arkivet består av fyra delarkiv; bergmästaren, bergsfogden, bergstingsrätten samt bergmästare Franz von Scheeles arkiv. Arkivet innehåller handlingar från 1630-talet och framåt, och speglar den statliga styrningen och regleringen av järn- och bergshantering i området. Situationen i Värmland speglas väl, men bergmastardistriktet omfattade också periodvis bl a Dalarna och Bohuslän. Bergmestararkivet kommer att utgöra ett bra komplement till Värmlandsarkivs många bruksarkiv från området.

Saxat ur Upptecknat (Aktuellt från Värmlandsarkiv nr 11)

Det hände år 1799

Turkiet ansluter sig till den andra koalitionen mot Frankrike, vilket föranleder general Bonaparte att i februari marschera från Egypten till Syrien där hans trupper stormar Jaffa. Men en pestepidemi tvingar honom att dra sig tillbaka till Egypten. Vid Abukir krossar han sedan den 25 juli en turkisk kår som landsatts av den brittiska flottan.

I mars ansluter sig Österrike till den andra koalitionen mot Frankrike. Österrikiska och ryska trupper besestrar fransmännen i ett antal fältslag på alla fronter. Fransmännen utrymmer Italien och Schweiz och längre norrut måste de dra sig tillbaka över Rhen.

Också internt befinner sig Frankrike i en svår kris: administrationen fungerar inte, inflationen är skyhögt, näringslivet kollapsar på grund av hänsynslös tvångsbeskattning, laglösheten breder ut sig och genom val får jakobinerna, dvs ultrarevolutionärerna, majoriteten i de femhundra råden. Direktoriets skakat och handlingsförlamat. Den 2 juli utses general Bernadotte till krigsminister. Efter en intensiv ämbetsperiod tvingas han avgå redan den 15 september eftersom han motsätter sig inflytelserika personers planer på en statskupp för att bringa ordning i det kaos som råder.

Under hösten vänder dock krigslyckan för de allierade. För att slippa konkurrens om Italien lyckas österrikarna få de ryska trupperna överförda till Schweiz. De har ingen aning om krig i bergstrakter och blir därför ett lätt bytte för fransmännen under general Masséna.

På grund av dåligt samarbete misslyckas också en brittisk-rysk landstigning i Holland. Genom avtalet i Alkmaar utlämnar engelsmännen alla fångar mot löfte om obehindrad evakuering och seglar bort utan att bekymra sig om ryssarnas öde. Tsaren Paul I blir ursinnig, lämnar koalitionen och drar Ryssland ur kriget.

Under tiden återvänder Bonaparte, utan tillstånd, den 9 oktober som en hjälte från Egypten, där han lämnat befälet över sina trupper till general Kleber. Han ser i den allmänna röran en möjlighet till personligt maktövertagande samtidigt som intrigmakaren Talleyrand och dennes

kumpaner inom direktoriets ser honom som ett verktyg i den tilltänkta statskuppen. Den 9-10 november genomför han också statskuppen med militärens hjälp och tar makten i landet. En ny författning utarbetas där tre konsulter skall styra landet. Som förste konsul blir Bonaparte i princip diktator.

Sverige 1799

Det blir missväxt även detta år. Den franske resenären De La Tocnaye blir t.ex. under våren vittne till hur bönderna i Stockholms närhet måste ta halmtaken av sina uthus, ja t.o.m. av sina stugor, för att ge boskapen foder. Vardeskillnaden mellan banko- och riksgäldsmynten stiger till 50-60% vilket drabbar staten vars inkomster till större delen flyter in i riksgäldssedlar. Utan större framgång försöker regeringen hava bekymren genom ingripande mot spannmålsutförsel och en ny överflödsförordning som medför att kaffeförbudet återinförs.

Uppsala universitet anses av regimen vara ett faste för "jakobinismen". I stället för att fira drottningens nedkomst med en kronprins, sjunger studenterna sånger till Bonapartes ära samt en parodi på psalmen "En jungfru födde ett barn i dag". Följden blir ett dundrande straffbrev från Gustav IV Adolf till det akademiska konsistoriet.

Detta år gör engelsmannen Edward Clarke en resa genom Sverige upp till Lappland. Han berömmar de svenska landsvägarna, skjutsvasendet och de vackra hästarna. Skjutsbönderna är hövliga och ärliga, ståndspersonerna gästfria och i de fall de inte kan franska, talar de latin. Brödet blir sämre allteftersom nätema blir ljusare men kvinnorna blir vackrare och mannen ståtligare. Sundsvall liknar en schweizisk småstad och Umeå ser ut som en samling rödmålade packlådor. I Karesuando klistrar han ihop en pappersballong som sands upp fylld med varmluft, till stor skräck för samer och renar.

I oktober träffas ett svenskt-ryskt avtal på slottet Gattjuna utanför S:t Petersburg om ömsesidig militär hjälp i händelse av angrepp.

Varmiand

I Karlstad är det borgmästarval den 10 april. Efter mycket bråk om omröstnings-sättet väljs Carl Vilhelm Swederus bland 15 sökanden. Stadens inkomster sänks och man beslutar att dra ner på en del kostnader, vilket innebär att stadens trumslagare och klarinettblåsare avskedas såsom onyttiga. Dessutom säljs rådhusklockan.

Brukspatron Nils Hagberg är ägare till flera av de större gårdarna i Varmsockens socken. Eftersom vädret förefaller gynnsamt samt lördagen den 27 juli, låter han sitt folk tända på svedjefallet nordväst om kyrkan. Alla förberedelser är klara så det finns ingen anledning att vänta. Den kraftiga elden orsakar emellertid varmevindar, som med hjälp av en nordlig vind sveper in över kyrkans tak med eld och glöd. Elden får först faste i tornet varefter kyrkan brinner ner helt och på kvällen återstår bara murarna. Den 24 september samlas Gillbergs häradsrätt till urtima ting varvid Hagberg döms till dryga böter och att ensam stå för alla kostnader för kyrkans återuppbyggnad.

Lars-Gunnar Sander

Vigseregister till församlingar i norr

För ett tiotal år sedan påbörjade jag registrering av vigsellängder för Värmland och började därvid med församlingarna längst upp i norr. Av olika anledningar avbröts arbetet och materialet blev ligande. När jag nu åter tagit upp registrering av kyrkböcker har jag sorterat de tidigare registrerade vigslarna och gett ut dem i bokform. Det galler Dalby 1696-1862, Norra och Södra Finnskoga 1832-1861, Östmark 1765-1861, Lysvik 1820-1860, Norra Ny 1790-1861, Sunnemo 1725-1860 och Gustaf Adolf 1829-1877.

*Per-Olof Bergman
Hjortronvagen 89
590 54 Sturefors*

värmlänningar vid Marmaverken

Elaine Löfgren i Göteborg har sänt oss denna bild som varit införd i Föreningen Marmabygden, maj 1996. Bilden av sågverksarbetarna vid Marmaverken i Hälsingland togs den 13 april 1887. En hembygdsforskare vid namn Gillis Skoglund har lagt ned ett enormt arbete på att identifiera och beskriva de olika personerna. Ett stora antal är värmlänningar:

3. *Daniel Björkman* f 1833-01-01 i Sunne. Kom till Marma omkring 1875. G m Maria Olsdotter från Sunne som var syster med Marta Lindblad och Ivar Östlund.

4. *Olof Björkman* f 1863-06-09 i Sunne, son till nr 3. Enligt kyrkboken svagsint och hamnade på hospital. Vad som inte står i kyrkboken är att det hela berodde på att han som barn höll på att drunkna och hjärnskadan uppstod då. Han avled på ålderdomshemmet i Söderala 1938.

9. *Karl Engström* f 1869-01-22 i Karlstad. Kom till Marma med sina föräldrar omkring 1872. Son till Vilhelm Engström, ej med på kortet. G m Marta Lund från Arbå. Barn: Elvira g m Karl Magnusson i Myra, Harald, Erik, Rudolf, Anna och Märta. Avled 1908.

10. *Karl Andersson* (står bakom) f 1838-07-19 i Kinnanim. Kom till Marma omkring 1875 från Sunne. En av sågens två stenhuggare. G m Brita Nilsdotter från Sunne. 2 barn: Josefina och Karl Johan. Avled 1926.

12. *Jan Jansson* (står bakom) f 1834-03-06 i Sunne. Kom till Marma omkring 1860. G m Anna Lisa Persdotter från Söderbärke. 8 barn bl a Maria g m Karl Löfgren. Avled 1911.

16. *Hindrik Söderström* f 1847-06-08 i Östmark. Kom till Marma omkring 1870 från Hille. G m Brita Olsdotter från Åhl. En son, Gustaf Söderström f 1885. Avled 1919.

18. *Fredrik Tvärf* f 1864-12-11. Kom med föräldrar från Karlstad omkring 1870. Son till 38. G m sjuksköterskan Olga Axner från Söderhamn, två barn. Avled 1931.

20. *Erik Olsson Ullström* f 1831-09-29 i Övre Ullerud. Kom till Marma omkring 1858. G m Maja Kajsa Karlbom från Vessland som dog vid en ålder av 41 år 1869. Gift sedan med Anna Persdotter från Skog. Fick med sina hustrur 8 barn. Avled 1906.

21. *Johannes Tvärf* f 1857-02-01 i Hammarö, bror med 18 och son till 38. Gift först med Johanna Olsson, dotter till Kals Olof Olsson. Johanna dog 1892 32 år gammal. De fick en son Sigurd. Andra gången g m Maria Lovisa, efternamnet obekant, från Torsåker. Johannes avled 1933.

23. *Per Hedberg* f 1850-02-24 i Myskje, gift andra gången med Maja Eriksdotter från Ny (kom till Myskje nr 2 som piga). De fick tre barn bl a Hildegard g m Julius Lövgren och Konrad. Per avled 1927.

26. *Magnus Jansson* f 1828-11-02 i Fryksande. Kom till Marma omkring 1855-57. G m Brita Kajsa Jönsdotter. 6 barn nådde vuxen ålder: Karl, Emil, Bricken, Matilda, Maria g m trädgårdsmästaren Claes Lagerqvist och Anna-Lisa. Magnus avled 1888.

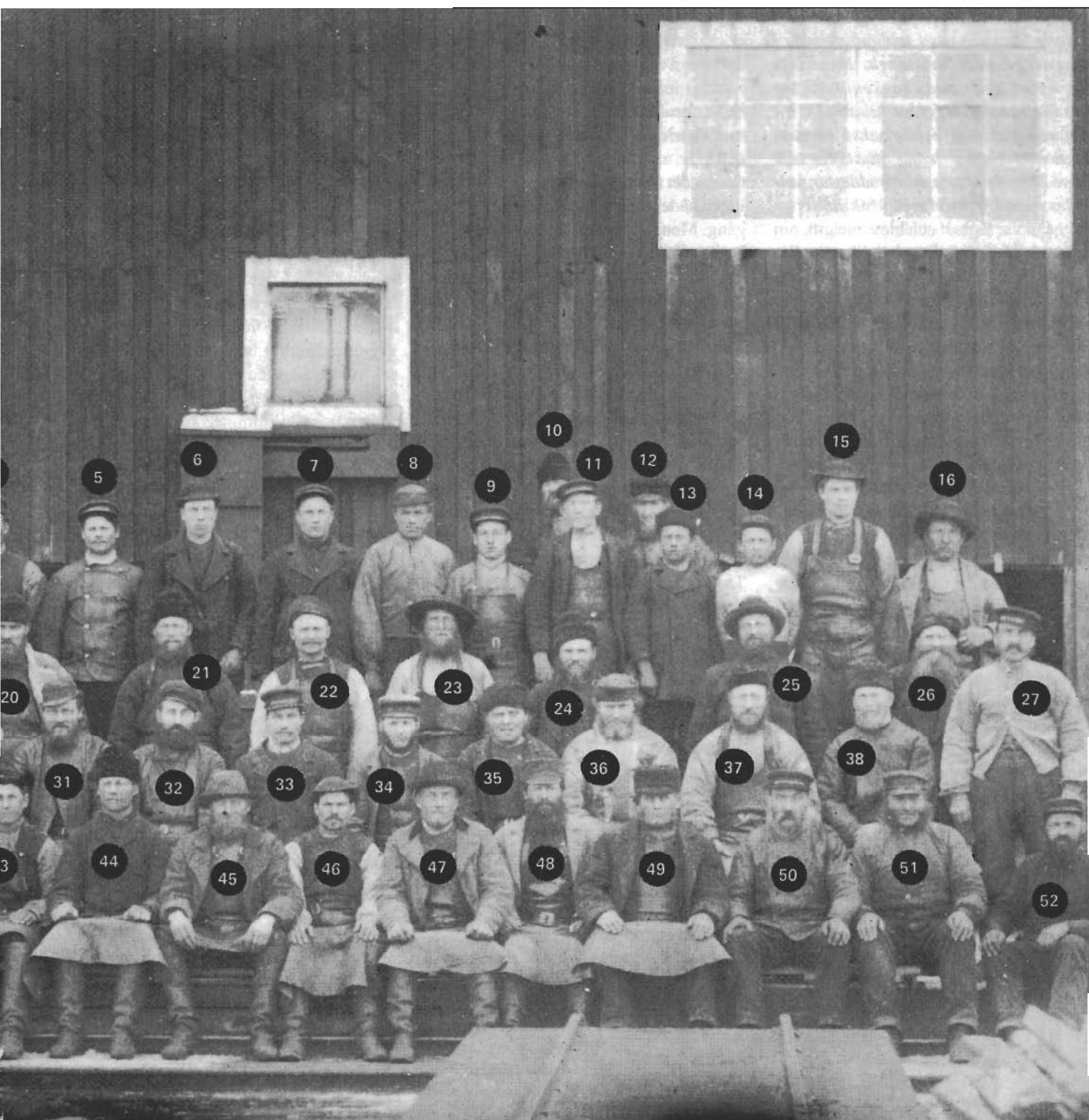
29. *Per Bengtsson* f 1825-07-04 i Råda. Kom till Marma 1857 från Bergvik. Gift två gånger först med Maria Sofia Persdotter från Malingsbo som avled 1866 vid 32 års ålder, sedan med Karin Larsdotter från Skog. Per fick sex barn med vardera make, varav åtta nådde vuxen ålder, bl a Erik, Johan, Carl, Anna g m Erik Söderman och yngst var Oskar som bl a var duktig amatörfotograf. Per avled 1908.

30. *Nils Eriksson* f 1845-10-05 i Alster. Kom till Marma 1872. G m Karolina Nilsdotter. Fem barn bl a Elin g m Per Hammarlund och Karl-Alfred stationskarl i Kilafors. Avled 1915.

36. *Anders Andersson da* f 1830-06-26 i Ekshärad. Kom till Marma 1859 enligt kyrkboken. G m Kristina Olsdotter. De hade nio barn varav fyra nådde vuxen ålder: Kerstin g m KG Andersson i Kyrkbyn, Anders, Anna g m Lars Akerlind och Beda g m Per Björklund. Anders omkom

då han blev påkörd av tåget. Han skulle gå till Ellervik för att handla och gick järnvägen. Efter ett helt liv som sågare var han förmodligen kraftigt hörselskadad. Därtill var det i februari så krimmelmössan var nog ordentligt nerdragen den

5/2 1897. Anders blev 67 år.

38. *Olof Karlsson Tvaar* f 1826-01-13 i Hammarö. Kom till *Marma* omkring 1870. G m Maria Svensdotter. Fem barn bl a 18 och 21. Han avled 1912.

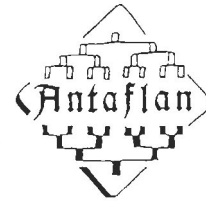
42. *August Persson* f 1870-04-02 i Lynas.

Hans far Olof Persson f i Råda kom till *Marma* omkring 1860 **men** flyttade till Lynas nr 4 som torpare 1867.

44. *Per Tranberg* f 1862-10-16 i *Marma* var son till Per Persson Tranberg som var f 1824 i Gustav Adolf. Kom först till

flotningen i Sunnanå, började på sågen 1861. Per d y g m Margareta Elisabet Eriksson från Hosjö. De hade **två** barn: Hildur g m Harald Andersson samt Birger ångbåtsförman på *Marma II*. Per avled 1951.

Mari i Mohult

Nr 71

När jag var barn, bodde en gammal kvinna i en så kallad undantagsstuga i skogen på min fars mark. Från byn Torverud i Ölseruds socken med 5-6 gårdar var det drygt en kilometer. En upptrampad stig, delvis också använd av timmerkörare, ledde till stallet som hette Mohult. Maria, som bodde där, kallades naturligtvis Mari i Mohult.

Mari var låghalt och blev inte gift, om det nu berodde på detta handikapp, eller att friare saknades. Hon hade varit piga bland annat i Valdemar Dahlgrens hem, han som kom att grunda Ingesundskolan och Musikhögskolan i Arvika. Där skötte hon barnen i familjen och tugade maten åt lille Valdemar, när han var liten. Svårt att tänka sig ett sådant förfarande, men ännu i slutet av 1800-talet var det vanligt.

Så småningom flyttade Mari hem till sina föräldrar. De började bli gamla och orkeslösa, fadern var dessutom blind. Hon skötte dem till deras död och blev sedan ensam i den lilla stugan. Ekonomin var nog lindrigt sagt ganska ansträngd. Bönderna i byn skötte den "sociala välfärden" genom att vid slakt, storbak och potatis- och grönsaksskörd ge Mari så kallade smakbitar allt efter råd och lägenhet.

Men så blev Mari sjuk och liggande i sin utdragssoffa, och dessvärre var det vinter. Uppvärmningen av stugan skedde med en vedspis, som var placerad i den

öppna spisen.

Nu trädde den tidens äldreomsorg in. Två och två av byns vuxna familjemedlemmar turades om att vara eldvakt och sköta om Mari så gott det gick. Läkare kontaktades nog inte. Var man gammal och sjuk, skulle man ju ändå dö. Förresten var det två mil till närmaste läkare, och ingen hade telefon, så allt fick gå sin gilla gång. Men Mari blev sämre, och möjligheten att ta sig fram till Mohult blev allt svårare ju mer snö som föll. Ett äldre par utan hemmavarande barn hade plats i sin kammare, och nu bestämdes att dit skulle Mari få komma. Men hur skulle transporten kunna ske? Jo, min far tog resolut och spände en häst för två sammanlänkade timmerkärlar. Två starka karlar följde med, och Mari bäddades ned i sin soffa, med en färskinnsfäll över sig. Sedan tog karlarna och bar ut soffan, surrade fast den vid käkarna och så bar det iväg med denna primitiva ambulans. I detta fall var det ett plus att det var vinter och mycket snö. Trots allt blev nog resan ganska mjuk och skonsam för Mari.

Efter en tid avled Mari. Aret var 1933. Det blev auktion på hennes få tillhörigheter. Stugan revs och såldes till ved. Än idag kan man se en knotig syrenbuske och litet gräslök växa i en glänta i skogen, minnande om att här fanns en boplatz för länge sedan.

Gun Barrud, Säffle

Sender en översikt över min svigerfars aner i Värmland.

Presten i Glava 1762 skrev hele livshistorien til avdøde i kirkeboka! Tenk om alle dødbøkene hadde hatt så mange opplysninger!

Denne Er jo veldig opplysende, min svigerfars forfader, Jöran Jonsson, far ros for at han har tatt sig av 3 blinde personer som var søsken (ikke Jörans søsken!) som takk har han fått en del av Lenungen, noe som selvfølgelig falt de andre "rette" arvingene tungt for brystet! Så det ble rettsak av det. En liten historie for seg selv.

Kanskje noen vet mer om denne "svåra och långsomma prossessen"?

Från Glava dödbok 1762 nr 4

Jöran Jonsson i Lenungen, född i Björbol 1690 av Jon Andersson och Lisbeth Andersdotter - gift 1719 den 1 jan med pigan Karin Olofsdotter från Knoll, och haft med henne 2 söner och 4 döttrar, som leva. Var en snäll man, födde gamla pigorna Anna, Agneta och deras broder Michel Mattsson, som voro blinda til dödedagen och fick av Anna som vederlag en åttondel i Lenungen, fastnade där över i en svår och långsam process, som slöts genom förlikning. Han var en mycket frikostig och hjälpsam man, dog av mag-sjuka den 18, och begrovs den 31 jan - 72 år gammal.

*Unni Lien
Kråkeveien 24
NO-1534 Moss
Norge*

Du kan bli **Stödjande** medlem i **Sveriges**

Slaktforskarförbund, för bara **180**

kr/år. Du får Slakthistoriskt Forum,

Svenska Antavlor, köprabatter m.m.

Sveriges Slaktforskarförbund,

Box 30222, 104 25 Stockholm. Tel. 08-695

08 90. E-post: genealogi@genealogi.se

Antavla nr 071	Upprättad för Johan Edvin Andersson, f. 18/3-18585 i Tenvik, Sillerud.				mm (7) t. Unni Liens svärfar. Orter i (S) län om inte annat anges
Generation I Nr 2-3 (1)	Generation II Nr 4-7	Generation III Nr 8-15	Generation IV Nr 16-31	Generation V Nr 32-63	
Nr 2. far	Svensson	Asman-Olsson, Sven	Svensson, Olof	Ersson, Sven f 1718	
Svensson		f. 18/5-1767, Sillerud, Åsebyn	1738 - 512-1792, Sillerud, Åsebyn	Andersdotter, Karin 1713 - (1776-1782)	
Anders		d. 110-1837, Sillerud, Leverhögen	Eriksdotter, Anna	Engelbretsson, Erik f. 1705	
f. 24/6-1832	f. 8/5-1801	g. 5/1-1792	8 1733, Sillerud - 1811, Sillerud, Tenvik	Larsdotter, Karin f. 1705	
Sillerud, Bryngelsbyn	Sillerud	Markusdotter, Anna			
d. 15/5-1910	d. 12/1-1878	f. 1764, Blomskog			
Silbodal, Tvärdalen	Sillerud	d. 1830, Sillerud, Trubbyn			
g. 26/12-1854	g. 29/4-1825		9		
Sillerud	Jonasdotter	Andersson, Jonas	Larsson, Anders		
	Maria	f. 4/12-1771, Sillerud, Gängene	1736, Silbodal - 1815, Sillerud, Skogen		
Nr 1. ansökare		d. 28/12-1856, Sillerud, Korsbyn	Torkelsdotter, Brita	Larsson, Torkel 1707 - (1770-1776), Sillerud, Gängene	
Andersson	f. 28/11-1798	g. 26/12-1797, Sillerud	10 1742, Sillerud, Ölmheden - 1786, Siller.	Jonsdotter, Elin 1710 - 8/6-1745, Sillerud, Gängene	
Johan Edvin	Sillerud, Sanda	Bryngelsdotter, Maria	Sandman-Andersson, Bryngel. Soldat	Ifvarsson, Anders 1707 - 13/4-1783, Sillerud, Sanda	
f. 18/3-1855	d. 17/11-1872	f. 21/9-1774, Sillerud	1752, Sillerud, Tenvik - 8/11-1790	Ifvarsdotter, Kjerstin 1713 - 9/4-1790, Sillerud	
Sillerud, Tenvik	Sillerud	d. 17/8-1859, Sillerud, Korsbyn	Larsdotter, Anna		
d. 9/8-1932			11 1745, Blomskog - 31/1-1833, Sillerud		
Idd(NO/B)	Olsson	Göransson, Olof	Jonsson, Göran	Andersson, Jon	
g. 27/7-1878	Göran	f. 27/9-1730, Glava, Lenungen	1690, Glava, Björbol - 18/1-1762, Glava	Andersdotter, Lisbeth	
Idd(NO/B)	f. 22/9-1790	d. 28/6-1791, Glava, Lenungen	Olofsdotter, Karin	Olsson, Olof	
Olsdotter	Glava, Lenungen	g. 26/12-1764, Glava	12 170(0), Glava, Knoll - 1773, Glava	Brita	
Klara	d. 26/12-1858	Olsdotter, Karin	Andersson, Olof		
f. 2/3-1856, Dals-Ed(P)	Sillerud, Tenvik	f. 24/10-1745, Glava	Anna		
Nr 3. nior	g. 30/3-1818		13		
Göransdotter	Persdotter	Persson, Per	Svensson, Per	Olsson, Sven	
Maria Lisa	Karin	f. 29/4-1747, Silbodal, Tvärdalen	1717 - 25/4-1773, Silbodal, Tvärdalen	Karin	
f. 20/6-1832	f. 26111-1790	d. 12/5-1805, Silbodal, Tvärdalen	Erasmusdotter, Kjersti		
Sillerud, Tenvik	Silbodal, Tvärdalen	g. 26/12-1777, Silbodal	14 169(8) - 8/4-1782, Silbodal, Tvärdalen		
d. 15/6-1912	d. 31/1-1875	Nilsdotter, Anna	Algutsson, Nils		
Idd(NO/B), Woldheim	Sillerud, Tenvik	E 28/1-1758, Silbodal, Långelanda	171(8) - 26/11-1791, Sillerud, Kestad		
		d. 27/5-1821, Silbodal, Tvärdalen	Olsdotter, Ingri		
			15 10/4-1731, Sillerud, Tvärdalen - 1821		
28/9-1998					

Ur andra medlemsblad

Utbytestidningar från ett hundratal andra släktforskarföreningar finns pauserummet på Arkivcentrum Värmland. Fråga i receptionen, så visar man Dig. Där finns mycket att hämta för de som har anor på annat hållan Värmland och det har val de flesta.

Värmlänningar

Anropet 1999:3 (StorStockholms Genealogiska Förening) skarprättarens fiffelrakning av *Chris Henning*.

Bryggan 1999:3 (Samfundet emigrantforskningens främjande) Augustanapräster från Fryksande av *Bo Simonsson*
Disponibelt 1999:2 (DIS-Aros) När min farfars far och jag själv stog öga mot öga av *Börje Hallberg*: smeden Jonas Hallberg i Älvsbacka.

Gransposten nr 37 (Gränsbygdens Släktforskae i Dalsland, Bohuslän och Ostfold) Efterlysningar berörande Silbodal (Sillerud) och Svanskog.

Näverluren 1999:3 (Värmlands Hembygdsförbund) Prosten Göransson och 1700-talets sjukvård av *Peter Olausson*: Johan Göransson var kyrkoherde i Gillberga.

Skytilen 1999:3 (Romerike Historielag) Alsters bruk och Jon Haftorsen av *T O H*

Slakthistoriskt Forum 1999:4 (Sveriges Släktforskarförbund) Vem var Mathias Bernard Pederson? av *Elisabeth Thorsell*:

Östmarks vigselregister

I Harald Perssons efterlämnade material finns ett dataregister över Östmarks vigselböcker 1765-1856. Dessa skulle vi vilja ge ut, men vi vet inte vem som ursprungligen gjort detta register. Om någon har vetskap om detta vanligen hör av Er till Gunnar Jonsson, adress se sidan 2. Vi söker även någon som kan komplettera materialet fram till 1920.

Gunnar Jonsson

f 1878-02-24 i Värmland, guldgrävare i Alaska, d 1958 i Seattle. Efterlysningar berörande Färnebo (Långban) och Gunnarskog (Bosebyn, Tollersrud).

Slakt och Havd 1999:2 (Genealogiska Föreningen) Hammarsmederna Scholl-Schult-Skult i tidiga led av *Bertil I W Kjelldorff*: bl a namns tullskrivaren Lemon i Karlstad (se VärmlandsAnor 1999:2, sid 16). Bokhållaren och inspektorn Herman Adolf Johansson vid Munkfors och Gustavsfors bruk. *Mats Sjökvist* recenserar "Övre Fryksdalen" av Anders Mattsson.

Slakt-Trädet 1999:3 (Nordvarmlands Släktforskarförening) Provinsialläkar-rapport från 1841. Fryken som namngivare. Avlidna värmlänningar i Amerika. Utdrag ur ett "aktstycke om fralsegravar" i Karlstads stift 1756. Antavla för Hulda Kristina Jonsdotter Norén f 1882 i Stensgård, Fryksande. Efterlysningar.

Övrigt

Diskulogen nr 4 (Föreningen DIS) Så har gör du när du söker i Family Search av *Björn J*

Dis-Play 1999:3 (DIS-Öst) Den högra kolumnen av *Egon Bosved*: övergången till den gregorianska kalendern 1753.

Hallandsfarares Information (Hallands Genealogiska Förening) Salpetersjudare av *Calle Lindström*

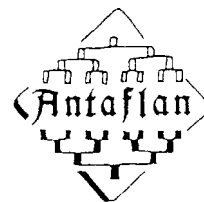
Medlemsblad nr 84 (Släktforskarföreningen Ane) Rackare och hästslaktare, referat av föredrag av *Erik Karlsson*.

Medlemsblad 1999:3 (Trollhattebygdens Släktforskare) Det sista nödåret – ett 100-årsminne, ur Göteborgsposten 1966-12-18
PLF-nytt (Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum Oskarshamn) Landskaps-handlingarna av *Gunnar Källenius*

Runslingan 1999:3 (Föreningen Släktforskare i Uppland) Din dator kan tappa minnet av *Sten Gillgren*.

Slakthistoriskt Forum 1999:4 (Sveriges Släktforskarförbund) Några nyttiga web-adresser. Att släktforska i Tyskland via Internet av *Olof Cronberg*.

Släktspejaren 1999:6 (Vasanejdens släktforskare rf) Svedjefinnarna. Antavla – genetisk fardsknvare.

Nr 72

Probanden i denna antavla är Katharina Persdotter/Fallqvist. Hon föddes i Säl-sjön, Gräsmark 22110 1853 och var mor-mor till min make Carl Eric Holmström, åt vilken jag släktforskat.

Katharinas anor härrör sig på både fädernet och modernet från Gräsmark till tiden kring 1630 då den finska invandringen skedde. Och ett par släktgrenar kan man följa på båda föräldrarnas ursprung till finska invandrare.

Katharina Persdotter var tolv år gammal när hon flyttade med föräldrar och syskon från Gräsmark upp till Medelpad. Familjen bosatte sig i Ensillre, Borgsjö socken i Västernorrlands län.

I och med flytten till Ensillre antog familjen namnet Fallqvist. Så småningom hamnade Katharina i Jämtland. Hon gifte sig i Mattmar 8/11 1885 med smålänningen Carl Johan Nilsson. Hon blev mor till fem barn. Det yngsta barnet, Edith Maria, skulle så småningom bli min svärmor.

Katharina och hennes familj flyttade så småningom till Ytterån. Hon blev anka 9/3 1926. Katharina avled 31/5 1933 i Ytterån, Jämtlands län.

Hennes far avled i Ensillre, Borgsjö socken. Han hade hon även en bror som bodde. Han var bonde i Ensillre och gift.

Katharinas andra syskon, 2 systrar, emigrerade till USA, liksom hennes mor, sedan hon blev anka. Hon avled i Minnesota. Dödsår okänt.

Wiolet Holmström
Idegransvagen 22
372 53 Kallinge

ÖGF-Lövet nr 58 (Östgöta Genealogiska Förening) Sverige förr – inget skatteparadis precis av *Gunnar Rydberg*

Antavla nr 072	Upprättad för Katharina Fallqvist, f 22/10-1853 i Säljsjön, Gräsmark				mm (7) t. Carl Erik Holinström. Orter i (S) län om inte annat anges
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V	
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63	
Nr 2. far Fallqvist-Magnusson Pär Torpare f. 12/12-1822 Gräsmark, Långjohanst. d. 20/5-1879 Borgsjö(Y), Ensillre g. 26/3-1854 Gräsmark	Persson Magnus Torpare, nybyggare f. 1789 Gräsmark d. 24/2-1852 Gräsmark, Säljsjön 4	Hindriksson, Per. Bonde f. 1756, Kålåsen d. 2/3-1828, Mangen g. 1/10-1780, Gräsmark 8 Persdotter, Britta f. 1761, Gräsmark, Säljsjön d. 2/2-1793, Gräsmark, Säljsjön 4	8 Mattsson, Per. Gårdsman 14/9-1727, Gräsmark, Säljsjön - 1806 Magnidotter, Marit 9 1736, Sunne, Gersbyn - 1817, Gräsmark	Hendriksson, Matthes. Bonde f. 1697, Gräsmark, Säljsjön Pålsdotter, Margareta 1705, Brunskog - 1771, Gräsmark Nilsson, Magnus 1697, Sunne - 1768, Sunne, Skäggeberg Olufsdotter, Marit 1706 - 1756, Sunne, Skäggeberg	
Nr 1. ansökare Fallqvist-Persdotter Katharina f. 22/10-1853 Gräsmark, Säljsjön d. 31/5-1933 Ytterån(Z), Backen g. 8/11-1885 Mattmar(Z)	f. /3-1789 Gräsmark, Långjohanst. d. 26/11-1861 Gräsmark, Säljsjön 5	Jansdotter Cathrina f. 1756, Gräsmark, Homsjön d. 31/8-1821, Söranstorp g. 26/12-1781, Gräsmark 10 Jonsdotter, Ingeborg f 1751, Gräsmark, Långlohanstorp d. 13/1-1793, Gräsmark, Långjoh.t. 11	10 Jönsson, Jon d. 1758, Gräsmark Persdotter, Lena 11 1718 - 6/5-1790, Gräsmark, Långjoh.t.		
Nilsson Carl Johan	Gräsmark, Mörtkärnst. d. 6/12-1828 Gräsmark, Kärr g. 26/12-1805 6	Jansson, Jan. Bonde f. 21/9-1751 d. 29/6-1812, Gräsmark, Mörtkämst. g. 31/3-1777, Gräsmark 12 Pålsdotter, Britta f. 20/1-1758, Gräsmark, Kamesmak d. 18/4-1830, Gräsmark, Mörtkärnst. 13	Andersson, Jan. Bonde 1716, Älgå - 26/2-1794, Gräsmark Skåresdotter, Ingeborg 12 1719, Gunnarskog - 19/1-1791 Gräsmark Matson, Pål. Bonde 1718, Gräsmark - 8/3-1776, Gräsmark Skåresdotter, Britta f. 13/9-1721, Gunnarskog, Treskog	Jonsson, Skåre Nilsdotter, Britta Barthelsson, Mathes. f. 167(0), Gräsmark, Tiinbonäs Jacobsdotter, Britta f. 168(5) Jonsson, Skåre Se nr 50 Nilsdotter, Britta Se nr 51	
Nr 3. mor Andersdotter Stina f. 21/4-1816 Gräsmark, Kärr d. USA, Minnesota 22/9-1998	Jönsdotter Cathrina f. 25/3-1787 Gräsmark, Kärr d. 29/1-1870 Gräsmark, Malsjö 7	Jönsson, Jöns. Bonde f 6/6-1752, Gräsmark, Kärr d. 17/11-1832 i Gräsmark, Kärr g. 26/12-1784, Gräsmark 14 Ersdotter, Marit f. 1758, Gräsmark, Bråne N d. 2/2-1852, Gräsmark, Bråne 15	Jönsson, Jöns. Bonde 1724, Gräsmark - 1799, Gräsmark, Kärr Elofsdotter, Marit 14 24/2-1729 - 9/11-1802, Gräsmark, Kärr Jönsson, Erik. Bonde 1726, Gräsmark - 10/10-1796, Gräsmark Jonsdotter, Karin 15 1730, Gräsmark - 17/3-1781, Gräsmark		

ANOR SÖKES

Till ANOR SÖKES tar vi emot frågor om anor och ättlingar från alla, som är medlemmar i en släktforskarförening

451. För en dams rakning i **Nya Zeeland** söker jag släktingar och anfader till **Edne Roos** f 1906 i **Värmland** eller **Åmål**, son till sjökaptanen **Arvid (Charles) Roos** och dennes hustru **Hilda Mickaelsdotter**. Han utflyttade till Nya Zeeland under perioden 1927-1931 och återvände till Sverige 1936.

*Göran Magnusson
Fuxvägen 10
342 33 Alvesta
tel 0472-12602*

452. Jag söker far- och morföräldrar till mästersmeden **Pehr Mattsson** f 1705 i **Lofterud, Långserud**, d 1773 i **Sillerud**, g m **Annika Carlsdotter** f 1718-05-22 vid **Hammar** i **Svanskog**. Hans föräldrar var **Mattes Eriksson** och hustru **Anna Andersdotter** i **Lofterud, Långserud**. Han hade bland andra syskonen **Ingrid** f 1694, **Carin** f 1699 och **Anders** f 1702. Är **Anders Steensson** i **Gissleby**, **Långserud** d 1705-04-16 far till Anna? Pehr Mattsson var vid Hammar i Svanskog åren 1739-1762. Vem var far till Annika Carlsdotter?

*Anita Carlstedt
Bjurbackens gård 1
688 91 Storfors
tel 0550-63022*

453. Jag söker födelseort / föräldrar till a) **Hendrik Andersson** f 1782 i **Norge** enligt **Gunnarskogs** hfl, g 1805-07-21 m **Annica Olsdotter** f 1788-03-10 i **Varaldstorp Gunnarskog**.

b) **Karin Pählsdotter** f 1706, g 1738-12-26 i **Fryksände** m drängen **Erik Göransson** f 1705 i **N Rögda**. Enl vb kom hon från **Vålberget** på norska sidan.

*Astrid Hjelm
Centralgatan 4 B
815 38 Tierp
tel. 0293-12094
astrid.hjelm@mail.bip.net*

454. Jag söker födelseort / föräldrar till a) **Olof Sundström** f 1796-04-03 i **Sunne** eller **Sund**, d 1869 vid **Böksholms bruk** i

Drev, Småland. Jag har inte funnit honom i **Sunne, Nysund** m fl socknar. Hustrun hette **Maria Elisabeth Blackberg** f 1795 i **Visnum**, d 1870 i **Drev**.

b) **Maria Elisabeths** far **Olof Blackberg** f 1769-10-01 i **Lungsund**. Ej funnen dar.

c) **Maria Elisabeths** mor **Anna Söderlund** från **Övre Bjurbäcken** i **Lungsund**, f 1767-02-02 ev 1769 i **Lungsund**.

*Rune L Karlsson
Bagarebacken 5
593 41 Västervik
tel 0490-18456*

455. Jag söker

a) Gårdsforskning om **Vasserud i Fryksände**. Jag har läst en artikel om bosättningar i Fryksände, men minns inte var eller av vem. Min ff ff mf var **Jon Jansson** i **Vasserud** och slakten har, vad jag tror mig veta, alltid tittit på **Vasserud**. **Jon** i **Vasserud** namns i **Fryksdals** härads dombok år 1605.

b) Information om **Hedenskogshyttan i Brattfors** på 1700-talet och dithörande foik.

*Elaine Löfgren
Kransen 5
416 72 Göteborg
tel 031-210793*

Reds anm

Den efterfrågade artikeln kanske finns nämnd i **Kristina Sparr**: Litteratur om Fryksände.

456. Från **Värmland** kom en gång **Halls-ten Äng** f 2/9 1775 uppvandrande tillsammans med sin hustru **Lisa Isaksdotter** f 5/12 1771. De hade två döttrar **Barbro** f 10/14 1803 och **Stina** f 10/11 1807. Familjen stannar i **Torsfjärden, Jämtland**. Finns det någon som vet något om dessa personer?

*Carina Olsson
Bygden 5117
833 93 Strömsund
carina.611863@telia.com*

457. Jag söker upplysningar om **Lewis Schyman** f 1857 troligen i **Ryssland** och

hans hustru **Jenny** f i Sverige. Makarna gifte sig i Sverige omkring 1880. De bosatte sig i **Chicago** omkring 1875, men återvände troligen några gånger till Sverige i samband med sina barns födelse. Barnen hette **Abe, Bessie, Ike, Eva, Annie, Sarah, Lily** och **Rosie**. **Rosie** var född 1891 i Sverige enligt folkräkningen i USA av år 1900.

*Carol Es, Los Angeles.
Svar kan sändas till
Britta Johansson
Råglanda Vinterdalen 2
661 92 Säffle*

458. Är det någon som har några upplysningar att ge mig angående ett bageri eller café som hette **Tångström** och som fanns i **Sunne** 1959-1960? Min far gjorde lumpen i **Sunne** under de åren och han minns att det var ett bageri eller café som hette **Tångströms**. Är tacksam för övrig information om personer med det efternamnet.

*Marita Lindblom
Box 99
891 22 Örnsköldsvik
marita.lindblom@telia.com*

459. Söker uppgifter om Brukspatronen och Rådmannen **Gunnar Låstbom**, född i **Skaraborg** men senare bosatt i **Värmland**. Jag misstänker att han eventuellt kan vara farfar till min anfader, **Jacob Låstbom**, Uppsyningsmani **Fuxerna, Lilla Edet (P)**, men har inte kunna lokalisera Jacobs födelseort ännu. Finns det några utredningar om denna slakt? Alla personer med namnet **Låstbom/lostbom** är av intresse.

*Boris Örnhall
Drottninggatan 64 B
461 33 Trollhättan
tel 0520-411000
boris.ornhall@telia.com*

460. Jag söker födelseförsamling och födelsedatum för smeden/fältjägaren/torparen **Carl Nilsson Hall** död i **Värmlands Bro** 15111 1840. Han står som faltjägare i

St Kil 1815-1816. Därefter drar han till **Dömle** och arbetar som smed innan han sedan flyttar ner till Bro och blir torpare. Det finns en uppgift i Bro hfl om att han ska vara född i **Långserud** 11/12 1784 men han finns varken med i födelseboken eller i hfl för Långserud under denna tid.

Anders Möller
Långgatan 22
652 22 Karlstad
tel och fax 054-152054
mobil 070-328 4960
andersmoller@telia.com

461. Anders Svensson är född den 11/10 1759 i **Bjurtjärn**. Han gifte sig med pigan **Cajsa Carlsdotter** från **Hytte**. Vigseln skedde i **Lungsund** 19110 1783. I vigselboken står att hon gifte sig med bergsmanssonen **Anders Svensson** från **Djupnoret** i **Bjurtjärns** socken.

Föräldrarna till Anders heter **Sven Månsson** och **Kirstin Jonasdatter**. Sven Månsson är född 1730. Jag är intresserad av att veta mera om denne Sven Månsson och hans hustru.

Jörgen Cleryd
Frösövägen 24
832 43 Frösön
tel 063-10 48 35

462. Jag söker förfader till **Samuel Peterson** f 1639 i **Bogen**, d 1689-11-20 i **Christina Creek, New Castle Co, Delaware**, gift dar 1663 m **Brita** f 1643 i **Delaware**.

Geraldine Olson King
cookie@oakhurst.net

463. Jag efterlyser information om **Erik Bjurström (född Augustsson)**, **Bäck, Granbergsdal, Karlskoga**. Hustrun **Elin Bjurström**, f **Rockesholm, Västmanland**. **Hans E. Leufvenmark**
hans.e.leufvenmark@mailbox.swipnet.se

464. Söker min morfars far, **Karl Pettersson**, enligt uppgift född i **Karlskoga** 2/11 1845. Enligt inflyttningslängd för Göta Livgarde kom han den 12/5 1865 från **Karlskoga (T)** till Göta Livgarde i Stockholm dar han tjänstgjorde som Livgardist fram till år 1875 då familjen flyttade till **Adolf Fredrik, Stockholm**. Karl gifte sig 1019 1873 med **Florentina Ulvin** född 2016 1843

i **Lilla Malma (D)**. De fick tillsammans fyra barn. Pettersson lämnade familjen och reste den 24/10 1882 till **USA**. Har sökt i aktuellt material för Karlskoga men inte funnit några uppgifter om Karl Pettersson.

Henry Norlin
Sand 160
872 97 Skog
tel 0613-311 94
henry.norlin@swipnet.se

465. Jeg etterlyser noen som forsker slekt i **Blomskog, Värmland**. Eller kanskje noen har en Missing Link? Jeg forsker i min manns slekt og jeg har kommet over en person ved navn **Johannes Andersson** f. 30111 1814 i **Blomskog**. Jeg har ikke mange opplysninger, men hans foreldres navn fant jeg i søkerprogrammet til mormonene. Det var **Anders Andersson** og **Caisa Eriksson**. Hadde han flere søsken? Johannes ble gift i 1854 i **Bærum** kommune, utenfor Oslo, han og hans kone ble senere mormonere. Det finnes veldig lite opplysninger i kirkebøkene etter 1862. Men de hadde 5 barn i 1868.

Karin Halvorsen
Tiurveien 1
1440 Drøbak Norge
tel 64 93 35 30
trond.soehagen@c2i.net

466. Jag har två personer födda i Värmland **Stefan Jansson** f. 1776 **Östmark** och **Karin Larsdotter** f. 1762 **Sunne**. Finns det någon som träffat på dessa så hör av er till mig.

Kjell Odalgård
Fagerskog
1112 Frandefors
tel 0521-42065
kjell.odalgard@ebox.tninet.se

467. Jag söker efter min farmors mor **Anna Katarina Linnström** f. 1845-09-19 i **Eks-härad**. Enligt Ekshärad A1:34, sid. 867 står angivet att **Anna Katarina Linnström** f 1845-09-19 **Ekshärad** var s.k "Lösdrivare" och hade 2 barn, **Anna Kristina (oakta)** f. 1874-12-16 i **Los** och **Johanna (oakta)** f 1876-01-23 i **Ekshärad** (min farmor) död 1937-08-03 i **Högalid, Stockholm**. Såsom fader till **Johanna** uppgifvas drängen **Jöns**

Johansson från **Östmark sn**, flyttade 1896. Attest till **Los sn, Gästrikland**, inskriven till äktenskap 1876-02-01 och lysning till äktenskap 1876-04-21 mellan **Jöns Johansson** och **Anna Katarina Linnström**. Min farmor **Johanna Jönsson** ingick äktenskap med **Knut Filip Nordberg** (f. 1878-04-29, **Ljusterö**) och vigseln skedde 1910-10-08 i **Maria Magdalena kyrka**. Äktenskapet upplöstes genom Stockholms Rådhusrätts laga kraft och utslag 1925-10-28. Paret fick 5 barn, födda 1910, 1912, 1913, 1915 och 1916 (**Olof** yngst, min far). Vore tacksam om någon vet något om **Johannas** mor och far och också något om deras föräldrar?

Bo Nordberg
Ringvägen 10
141 31 Huddinge
tel 08-774 80 70
bo.nordberg@era.ericsson.se

468. Någon svensk släktforskare har tagit kontakt på 1950-talet med **Iidensalmi (Iisalmi)**församlingens byrå i **Savolax, Finland**. Han hade hoppats att få kontakt med slakten **Etelainen** i Finland. Om någon släktforskare vet någonting om denna forskare eller har läst eller hört släktnamn **Eteläinen**, var god och ta kontakt med mej! På svenska eller engelska eller finska. Jag skulle vara mycket tacksam.

Paavo Etelainen
Lastzikuja 1
55800 Imatra
Finland
tel. 05-4731421
paavo.etelainen@pp.inet.fi

469. Jag efterlyster uppgifter om min farfar **John Viktor Emanuel Nathanaelsson** (senare **Ahnell**), född omkring 1890 i **Berfors** eller **Filipstad**. Farfar gifte sig med **Ester Falk** från **Nykroppa**, dar de också bosatte sig. Farfar arbetade i lanthandel i **Nykroppa** och bildade kyrkokören i **Nykroppa**. Jag är framför allt intresserad av uppgifter om farfars föräldrar, farföräldrar etc.

Maritha Ahnell
c/o marie.bjorkman@telia.com
tel 026-18 93 35

Fortsättning på sidan 23

Boktips

Chris Henning: saköreslängder för Älvdals härad i Värmland 1747-1799 övre tingslaget

Avskrift och bearbetning av Chris Henning. 90 sidor i A4. Pris 120kr. Beställes av Chris Henning, postgiro 26 16 58-9.

Ur baksidestexten:

"Denna bok innehåller avskrifter av böteslängder för norra Värmland omfattande socknarna Ny (numera Norra Ny och Nyskoga) samt Dalby (numera Dalby, Södra och Norra Finnskoga). 1747 delades Älvdals härad i två tingslag."

Avskrifterna är till största delen gjorda ur lansrakenskaperna. De omfattar även de s.k. avkortningslangderna, dvs. de listor som omfattar de böter som omvandlats till kroppsstraff (fangelse, spö- och risstraff). Sådana uppgifter brukar saknas i domböckernas saköreslängder. Saköreslängderna är indelade efter vår-, sommar- och höstting, ibland med hänvisning till målparagraf eller indelade efter by eller brottstyp. Detta är den varierande indelning som originalvolymerna har.

Henning har även upprättat namn-, ort- och sakregister till längderna. Hänvisning görs till år och ting. Man har sedan att själv söka vidare i textmassan för att finna det enskilda fallet. Detta kan måhända synas besvärligt, men det är den möjlighet man har i källor av denna typ. Att ha register över de personer, som bötesfallades i ett ting är ändå ett stort steg för att göra domböckerna mer tillgängliga. Avskriftsutgåvan är även försedd med förklaringar av vissa juridiska termer, samt avskrift av de lagrum ur 1734 års lag som åberopas.

För den som haft anor i tingslaget bör registret kunna vara ett värdefullt sökverktyg.

Bernhard Granholm

Olle Sahlin: Om C Y Sahlins och Maria Nordenfelts härkomst

En antavla i nio led med
biografiska notiser

Utg. av Sahlinska slaktföreningen 1999, 16,5 x 24 cm, hft, 141 s, personregister, litteratur- och källförteckning. Pris 100 kr + porto, beställs från Sahlinska slaktföreningen, c/o Sahlin, Bokstigen 20, 181 47 Lidingö.

Det första intrycket man får av denna bok är, att innehållet är en smula torrt och svåröverskådligt. Ett eller annat fotografi hade inte skadat. Men allt eftersom man bladdrar och laser en här och en där, så blir den mer och mer intressant. Författaren är jurist vilket inte minst framgår av bokens strikta och väl genomtänkta disposition.

Carl Yngve (C Y) Sahlin (1824-1917) var jur. och fil dr, professor i praktisk filosofi och rector magnificus vid Uppsala Universitet. Han var son till brukspatron Mauritz Reinhold Sahlin på Kristinedal i Dalsland som bland annat stiftade Seffle Kanalbolag och anlade Lenungshammars bruk i Glåva socken. Dennes farfar Henrik Sahlin var brukspatron på Brattfors i Värmland.

Maria Nordenfelts mor Maria Waern var dotter till brukspatron Leonard Magnus Waern på Adolfsfors och därmed bror till den framstående Uddeholmsdisponenten Jonas Waern. Vidare var hennes farfar Johan Niclas Nordenfeldt brukspatron på Björneborg.

Nu förstår var och en att det i resten av boken vimlar av värmländska och dalsländska ståndspersoner samt deras släkterelationer. Här finns t ex Bratt, Bäärnhelm, Carlberg, Chenon, Geijer, Ekman, Femell, Grubb, Kolthoff, Lindbom och Skragge bara för att nämna några. Längre tillbaka finns stamfadern Caspar Salinus i Marienburg under senare delen av 1500-talet.

Författaren bygger antavlan på

litteraturstudier och bara "i någon mån" på ministerialböcker och boupp-teckningar, som han själv uppger i den mycket imponerande litteratur- och källförteckningen. Och det är väl förmodligen därför som födelse- och dödsort vanligtvis saknas i de biografiska notiserna, något som irriterar en inbiten slaktforskare. Varje biografi är försedd med utförliga litteraturhänvisningar vilket gör det lätt att kolla upp redovisade data.

Tryckeriet har saboterat författarens fina disposition på några få ställen, men det är bagateller. Likaså har sidhänvisning för några namn i personregistret fallit bort, förlägligt nog just för ett namn som intresserade recensenten.

Sammanfattningsvis så är det här en bok ur vilken nog många värmländska slaktforskare kan få mycket gratis.

Lars-Gunnar Sander

Peter Olausson: Vägar till värmländsk historia

En arkivguide. Skrifter utgivna av Värmlandsarkiv nr 1. Karlstad/Filipstad 1999. ISBN 91-630-8178-4. Illustrerad, sak- och personregister. 389 sid. Beställes genom Värmlandsarkiv tel. 054-10 77 30.

Att utnämna nyutkomna böcker till "måsten" eller "guldgruvor" är något som jag själv ställer mig tveksam till. Målgruppen kan vara alltför begränsad för att boken skall förtjäna ett så positivt omdöme, eller också håller boken helt enkelt inte måttet av något skal. Men nu har jag fått en bok i min hand, om vilken jag kan säga att: Denna bok bör finnas i varje värmlandsforskarens bokhylla!

Låt mig förklara! Genom landsarkivets flyttning har förutsättningarna för forskningen om vårt landskaps förflutna avsevärt förbättrats. Som ett led i detta presenterar Värmlandsarkiv en forskningssöversikt och guide till de arkivmassor som finns att tillgå, främst i Värmlandsarkiv och dess systerinstitutioner men också på andra håll. Författaren Peter Olausson är en eldsjäl med många jam i

elden, som släktforskare, hembygds-kämpe, lokalhistoriker, arkivarie och universitetslärare för att namna något av allt han hunnit företa sig hittills. Låt mig ge några smakprov ur boken!

I den inledande programförklaringen anges bokens syfte vara "att fungera som en utgångspunkt för oändligt många forskningsresor in i ett spännande värmländskt förflutet. Den vill peka på vägar och stigar som tidigare forskare trampat upp och på de ljusa gläntor av kunskap i en okänd och dunkel vildmark, som pionjärerna röjt." Att arkiven med sin speciella begreppsvärld och miljö kan kannas främmande för den ovane besökaren är välkänt. Boken inleds därför med en kort översikt över hur ett arkiv är uppbyggt, vilka hjälpmedel som finns och var resurserna för forskningen är belägna – d. v. s. adresser och korta beskrivningar över de nationella, regionala och lokala arkiven, jämte de organisationer som är verksamma inom forsknings- och

dokumentationsområdet i Värmland, Naturligtvis finns vår förening omnämnd bland de senare!

Vår kännedom om Varmlands forntid och medeltid är begränsad, men i boken beskrivs de arbetsmetoder som arkeologin använder för att besvara frågor om vårt förflutna. I arkiven finns också äldre fornforskarens resultat bevarade i form av inventeringar. Bland dessa kan framför allt prosten Anders Lignell i Kila namnas. Hans antikvariska samling hamnade i Kristinehamns högre allmänna läroverks handskriftssamling, och finns nu i Varmlandsarkiv. I boken ges en översikt över Lignells och andra fornminnesinventerarens garnning, fram till den moderna fornminnesinventeringen 1987-1994. Ett mer indirekt hjälpmedel till att förstå vår forn- och medeltid är ortnamnsforskningen. Ett ortnamn kan vittna om kontinuitet sedan järnåldern. Bland de äldsta är sjönamnen, som ofta är så ålderdomliga att de är svåra att förklara.

Under medeltiden börjar våra bygder att omnämnas i olika skriftliga källor. Materialet är dock knapphändigt. Krönikören Adam av Bremen omnämner värmlänningarna på 1060-talet men tycks inte veta så mycket om dem. Det s. k. Florensdokumentet från 1120-talet talar om "Guermelande" som en svensk provins. Forskningen om Varmlands medeltid har sysselsatt sig med frågor kring uppkomsten av lagsaga och härader, landskapets gränser, tillkomsten av borgarna och de kungliga lanen. En annan viktig fråga är hur kristnandet gick till. Att det skriftliga källmaterialet är magert, visas av det inte finns någon samtida skildring av pilgrimsfarderna till Olav den heliges grav i Trondheim! Denna etablerade "sanning" i vår bild av värmländsk medeltid bygger alltså endast på indicier som kyrkornas belägenhet, senare traditioner, vissa typer av ortnamn etc. Naturligtvis görs en

Fortsättning på sidan 25

Forts. Anor sökes

Fortsättning från sidan 21

470. Jag efterlyser uppgifter om soldaten / faltjagaren *Anders Carlsson / Wennberg* född 1781 i **Aspeberg, Segerstad** gift i **Mellbyn, Nor.**

Bruno Göth

Nordvarnsgatan 4 C

653 44 Karlstad

tel 054-56 40 88

471. Har en efterlysning på en *Nils Emil Nilsson* f 22/2 1870 i **Fryksande** d 1312 1959

i **Stugun Jämtland**. Enligt mitt sökande heter hans far *Per Persson Hallgren* f 413 1844 **Ekshärad** och mor *Ingegärd Ersdotter* f 1/5 1845 **Östmark**. Är det så och har någon något mer bakåt.

Johnny Danielsson

Bjarne 337

830 22 Fåker

tel 063-604 35

472. Jag söker *Anders Jonasson Höglund* f. i **Värmskog** 18371127. Han är farfar till min syssling (på hennes mors sida)

Carolyn Ahrens i Hudson, WI, USA. Anders tog sig namnet Höglund och flyttade över till Norge och arbetade innan han emigrerade till USA. Han gifte sig i **Norge** med *Lena Gustava Larsdatter* vars föräldrar arbetade på **Odalsverk, Sör Odal, Ström**, utanför Kongsvinger.. Anders Jonassons föräldrar i Värmskog skall ha varit *Jonas Andersson* f. 1796-06-11 i Värmskog och *Katrine Ersdotter* f. 1793-03-24.

Innan jag själv börjar forska i kyrkböckerna vill jag på detta sätt undersöka om kanske någon redan har uppgifter Carolyn kan ha glädje av?

Stig Petterson

Ullerudsbacken 70, III

S-123 73 Farsta

tel 08 604 02 24

stig.e.petterson@telia.com

473. Jag söker min fm ff, troligen bosatt i **Fryksande**. Min fm f var *Erik Jansson i Västanå, Fryksandef* 1826-10-03. Jag har inte lyckats finna hans far. Min fm *Kristina Ersdotter* var f 1854-03-14 i Västanå, Fryksande. Hon hade en bror *Nils* f 1847-

09-17 i Fryksande och han hade troligen en dotter *Ingeborg Teresia Nilsson*, gift *Westin* och bosatt bl a i Rådom, Fryksande. Har hon släktingar kvar i Fryksande?

Erik Wälsäter

Idrottsgatan 39

603 63 Norrköping

tel 011-168868

474. Jag undrar jag om någon har släktforskat om *Peter Olofsson* född 1844-10-15 i **Backelkärn**(Böckelkarn?)**Nyed**. Hans föräldrar hette *Olof Andersson* född 1796-12-09 i **Brattfors** och hans mor hette *Anna Jansdotter* (Jonsdotter?) född 1804 i **Fernebo**.

Jag undrar också om någon har forskat inom Peters hustrus slakt. Hon hette *Anna Kajsa Eriksdotter* och var född 1844-03-06 i **Brattfors**. Hennes far hette *Erik Eriksson*, född 1810-07-07 (**Norra höjden- under Pardix**) och hennes mor hette *Kerstin Andersdotter*, född 1799.

Ulrica Gråås

Getbergsvagen 36 B

931 39 Skellefteå

ulle.g@telia.com

En officers underdåniga ansökan 1757

Denna artikel visar att det förr i tiden inte krävdes mycket för att få kliva ned ett steg från den statusfyllda karriären. Vidare antyder texten konsekvensmässiga sociala följder samt stora svårigheter att försöka tillbaka en förlo-rad tjänst.

Personen i fråga var Erik von Oldenskiöld. Han var född i Göteborg 1725 som son till rådmannen Johan Anders Olbers och Klara Schröder. Efter en kort karriär inom fortifikationen utnämndes han till kapten vid Mauritz Posses varvade tyska infanteriregemente 1749. På grund av sjukdom begärde han avsked vilket beviljades 2719 1753. Efter flera svåra år utan tjänst lyckades han till sist få en kaptenstjänst vid Upplands regemente 7111 1757. 1761 transporterades han som kapten till Närke och Värmlandsregemente och 1774 befordrades han till major vid sistnämnda regemente.

Texten har moderniserats något men ordföljden samt interpunktioner är de samma.

Mats Hellgren

(Inkom 4 augusti 1757)

Stormäktiga allranådigaste konung!

Hos eders Kungliga Maj:t var jag, år 1753, föranlåten att i underdånighet anhålla om nådigt avsked ifrån den kap- tens beställning med kompani, som jag då, vid det, översten, extra ordinarie envoyén, samt kommandören av eders Kungliga Maj:ts svärdsorden, högvälborne herr baron Mauritz Posse i nåder anförtrodde värvade regemente, innehade, på det jag med mera ledighet måtte få sköta den svaga halsa med vil- ken jag då var besvarad.

Sedan jag kort därefter, lyckligen återvann hälsan, gjorde hos eders Kung- liga Maj:t jag åter straxt underdånigast ansöknin- g, att få vid min beställning bli- va allranådigast bibehållen. Men som eders Kungliga Maj:t hade redan några dagar före an min senare allra underdånigaste ansöknin- g ifrån rege- mentet inkom, eller den 27 september förenamnda år; allernådigast resolverat till avskedför mig, oaktat det samma icke ännu var utfärdat, kunde därute ingen

ändring ske, utan eders Kungliga Maj:t allernådigaste avsked, för mig blev ex- pedierat, och jag måste uti mina basta år med grämlse se mig vara entledigad ifrån eders Kungliga Maj:t och rikets krigstjänst, till vilken jag alltid ägt den mesta lust och böjelse.

Jag fattade val då det beslut att uti utrikes tjänst försöka min lycka; men den allmänna frid, som varit i hela Europa på några år; in tills nu på någon tid, betog mig aven allt hopp, att kunna ut- rikets vinna befördran.

Således har jag allt sedan mäst tjänst- lös förtära den lilla egendom som mig övrig var, så att nu mera fattigdom och uselhet vore det vissesta öde jag såg mig förestå, om icke den Kungliga nåd och mildhet, med vilken deras Kungliga Maj:t omfattar alla dess trogna under- sätar, även hugnade mig med underdånigt hopp, att eders Kungliga Maj:t allranådigast låter icke eller mig gå ifrån dess tron tröstlös.

Utom det att mina svaga villkor hugna efter undsättning, igenom nådig befor- dran till indelning, vore det även odräg- ligt för min innerliga håg och lust, samt alldeles stridande emot min undersåtliga plikt och skyldighet, om jag icke an vi- dare i djupaste underdånighet erbjuda den tjänst, vilken eders Kungliga Maj:t och riket jag, så som en trogen och ni- tisk undersäte skyldig är och vara bör, helst nu då eders Kungliga Maj:ts och rikets armé är utkommenderad, och då der synes som någon krigsrörelse med den samma skulle företagas.

Hos eders Kungliga Maj:t anhåller jag för den skull allra underdånigast, att få återtrada uti eders Kungliga Maj:ts och rikets krigstjänst, till en lika bestall- ning med den, som jag vid avskedstagan- det innehade, nämligen att få åter bli- va kapten med kompani.

I underdånigaste förtröstan om eders Kungliga Maj:ts allernådigaste vill- farighet härutinnan, har jag på behörigt, och med Kungliga förordningen enligt sätt, sökt hos Herr General Majoren och kommandören av eders Kungliga Maj:ts svärdsorden Adlerstråle, samt hos överstarna och riddarna av förenämnde Kungliga orden, herr greven Cronheim

och herr Lövenfeltz, att vid deras förs- lags upprättande, till de vid de dem i nå- der anförtrodde regementen, lediga va- rande kompaniers och kaptens bestall- ningars besättande, bli- va hos eders Kungliga Maj:t i underdånighet anmäld, som ovannämnde lediga beställningar allerunderdånigaste sökande.

Av förenamnda herrar regements- chefer har ingen ännu med sitt underdä- niga förslag till eders Kungliga Maj:t inkommit, mer än herr generalmajoren och kommandören av kungliga svärds- orden Adlerstråle, som oaktat min an- hållan icke namna mig som sökande vid förslaget till den vid hennes Kungliga Maj:ts drottningens livregemente, ige- nom kaptenens och riddarens baron Wrangels dödliga avgång, vakanta va- rande kaptensbeställning; men som jag lag likmätigt hos högvälbevalte herr ge- neralmajor och kommandör, ovan- nämnde kaptensbeställning verkligen sökt; ty dristar jag, oaktat jag icke är vid förslaget i underdånighet anmäld, att hos eders Kungliga Maj:t i djupaste un- derdånighet anhålla om nådig befor- dran till samma beställning,

Allernådigaste Konung! vardes med kunglig nåd och mildhet betjän- te min tryckande och olyckliga belägenhet, som tarvar en tidig räddning.

Fortsättning på nästa sida.

Fler mikrokort till Arkivcentrum

Varmlandsarkiv har inköpt ett antal kyrkoarkivgränsande till Värmland på mikrokort. De nyförvärvade socknarna är Lima, Malung, Äppelbo, Torrskog, Nössemark, Laxarby, Edsleskog, Värvik samt Åmåls lands- och stadsforsamlingar. Därmed finns nu samtliga gransforsamlingar från Dalarnas, Örebro och Västra Götalands län tillgängliga på Arkivcentrum. Dessutom har mikrokortbeståndet kompletterats denna höst med de värmländska domstolsarkiven. Domböcker, småprotokoll och bouppteckningar fram till ca 1860 tillhandahålls alltså nu i forskarsalen. Därmed kan originalhandlingarna skonas för fortsatt förslitning.

En officer...

Fortsättning från föregående sida.

Eders Kungliga Maj:t äger för mycket kunglig nåd och rättvisa, för att kunna se en dess undersåte, vars hjärta brinna av tro och nit för sin konung och fädernes land. länge sucka efter det bröststycke, som han förr ägt, men av blott olycka måst sig avsuga.

Om nådig bönhörelse föredristar jag därför, att göra mig underdånigt hopp, helst denna min underdåniga ansökning, så mycket mig är bekant, icke är svikande emot någon lag och förordning, utom fast mera åtskilliga prejudikaten är att tillgå, de där visa, huruledes de officerare, vilka även som jag det gjort, utan förbättring på karaktären, erhållet avsked, åter fått träda i tjänst igen med deras förra charger.

Med djupaste vördnad och med all undersåtlig nit och trohet förbliver jag an till dödsstunden.

Stormäktigaste allranädigaste Konung eders kungliga Maj:ts Allra underdånigaste och tropliktigaste undersåte Eric von Oldenskjöld

Du kan bli Stödjande medlem i **Sveriges Släktforskarförbund**, för bara **180 kr/år**. Du får *Slakthistoriskt Forum*, Svenska Antavlor, köprabatter m.m.
Sveriges Släktforskarförbund,
Box 30222, 104 25 Stockholm. Tel. 08-695 08 90. E-post: genealogi@genealogi.se

Studentmatrikel

På 1930-talet började Varmlands Nation i Uppsala att ge ut en studentmatrikel över de första studenterna i nationen. Dessa biografier, som utarbetades av Erik Gren, kom ut i olika häften, har varit mycket svåra att få tag i. Varmlands Nation har nu beslutat att ge ut detta material på nytt i bokform med ett register. Preliminära beställningar kan skickas till Varmlands Nation, "Skriftserien", Nedre Slottsgatan 2, 753 09 Uppsala. Mer information finns på www.student.uu.se/nation/varmlands/skriftserien.

Saxat ur Slakthistoriskt Forum 99:4

Vägar till värmländsk...

Fortsättning från sidan 23

utförlig genomgång av de kallar som finns till medeltidshistorien, som diplom, dom-brev och medeltidskyrkorna i sig själva.

De historiska kallar som en släktfors-kare först och oftast råkar i kontakt med är förstås kyrkoarkivaliema. Självfallet har där påbud uppifrån delvis bestämt vilka typer av kallar som finns. Värmlands äldsta födelsebok kommer från Kila socken och omfattar tiden 1640-45. En annan socken som tidigt har bevarade utförliga kyrkböcker är Köla, som också har landskapets äldsta husförhörslängd. Den som har forskat i 1700-talets död- och begravningsböcker vet att dessa kan innehålla mycket utförliga nekrologer. Detta tycks dock mest vara beroende av församlingsprästernas ambition. Det är ju ett välkänt faktum att vissa socknar är mera iattforskade än andra. I vissa socknar har prästen både slarvat och haft en usel handstil... I boken genomgås de flestatyper av arkivaliersom man kan finna i ett lokalt kyrkoarkiv. Det finns också kyrkligtarkivmaterial på regional nivå, t.ex. i domkapitlets arkiv och i olika handskrifts-samlingar. När det gäller den värmlandska vackelserörelsen så förvarar Folk-rörelsernas Arkiv arkiven från många värmländska missions- och baptist-församlingar, Varmlands Ansgariiförening och Varmlands Baptistmission, liksom för andra församlingar och organisationer.

Även den civila förvaltningen har läm-nat rika arkivkallar att ösa ur, från natio-nell, regional och lokal nivå. Alla de typer av arkiv som Olausson redogör för kan inte namnas här, men bland de viktigaste för släktforskaren torde vara de kamerala arkiven, som tiondelangder, mantals-längder och Älvsborgs lösen; krono-betjäningens arkiv; kommunala arkiv från sockenstämma till dagens kommuner.

Bokens sista kapitel behandlar rättsskipningens arkiv. Det viktigaste bland dem är förstås haradsrattema med dess rika arkiv. Många intressanta forskningsområden finns inom området, som studiet av maktens arenor, nämnde-mannen, liksom kring våld och kriminali-tet, men självfallet också just möjligheten att ge det namn man mött i kyrkoarkiv-

aliema något mer av en personlighet, och att just kunna spåra släktförbindelser före kyrkböckernas tidevarv. Har ens släk-tingar bedrivit brottslig verksamhet eller på annat sätt varit föremål för ordnings-polisens intresse finns det t. o. m. möjlig-het att finna fotografier av dem redan på 1860-talet!

Av någon anledning har boken en viss terminologisk vaghet när det gäller myn-digheter och några organisationer. Riks-heraldikerambetet som omnämns i boken såsom ännu existerande försvann på 1940-talet och ersattes av den vid Riksarkivet verksamme statsheraldikern. Riks-antikvarieämbetets redaktion Sveriges Kyrkor i Stockholm har av Olausson för-flyttats till Uppsala och blivit Svenska Kyrkor. Varmlands Ansgariiförening kal-las stundom Värmländska Ansgariiföreningen. Att Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen har ett arkiv på Stockholms stadsarkiv som skulle kunna vara av in-tresse för varmlandsforskaren, bl. a. ge-nom kolportöremas redogörelser har ute-lämnats. Men dessa små anmärkningar är verkligen små i förhållande till helheten.

Även om ovanstående kan ses som en slags sammanfattning eller smakprov på vad boken kan innehålla, så gör den givetvis inte boken rättvisa. Denna bok har alla förutsättningar för att bli ett stan-dardverk för alla som forskar värmländsk historia. Den är också av största intresse för släktforskaren genom alla de hänvis-ningar som görs till arkiv och nyttig litte-ratur. En släktforskare bildar sig genom att förstå förfademas miljö. Boken om vägar till värmländsk historia blir bildning för genealogen.

Boken har på titelsidan – dock ej på parmen numreringen I. I inledningen namns att det finns andra teman inom värmländsk historia som vantar på att upptäckas, bl. a. militärhistorien, hälsans och sjukvårdens historia, kommunika-tionsvasendets historia, näringslivs-historien och kulturens historia. Jag skulle vilja tillägga att en guide till Emigrant-registrets material borde ingå i en del II. Låt oss inspireras av del I, och se fram emot nästa del i vägledningen till Varmlands historia!

Carl-Johan Ivarsson

Föreningens utgivning av böcker och register

Föreningen säljer ett antal publikationer, både egna och medlemmars. Medlemmar som önskar annonsplats för egna publikationer, kontakta ordföranden. För angivet pris tillkommer pack och porto. Order som överstiger 500:- skickas per postförskott, övriga faktureras. Egna publikationer kan även köpas direkt hos föreningens sekreterare. Vi rekommenderar beställning via brev/fax till sekreteraren eller e-post till kilagenealogen@swipnet.se. Vid slutförsäljning kan dröjsmål uppstå under trycktiden.

Register

Ortsregister

Gunnar Jonsson

Värmland 50,00
Dalsland 40,00

Bogen (S)

Carl-Johan Ivarsson

Födde, vigde, döde 225,00
1850-1920

Ekshärad (S)

Mats Hellgren

Födde 1665-1722 250,00
Födde 1723-1799 140,00

Fryksande (S)

Knut Malmström

Födde 1707-1765 290,00

Kila (S)

Gunnar Jonsson

Vigde 1689-1900 120,00
Bouppteckningar 60,00
1744-1859

Lysvik (S)

Arne och Moira Linnarud

Födde, vigde, döde 350,00
1692-1793

Norra Råda (S)

Mats Hellgren

Födde 1725-1769 140,00

Stavnas (S)

Jan Thimberg

Födde 1687-1775 170,00
Födde 1776-1850 200,00
Födde 1851-1920 210,00
Vigde 1687-1920 320,00
Döde 1687-1820 320,00
Döde 1821-1920 320,00

Sunne (S)

Margit Olsson och Arne Linnarud

Födde, Vigde, Döde 140,00
1669-1721 (Avskrift)
Födde, Vigde, Döde 300,00
1669-1736 (Register)
Födde, Vigde, Döde 300,00
1737-1758 (Register)
Födde, Vigde, Döde 300,00
1759-1774 (Register)
Födde, Vigde, Döde 350,00
1775-1793 (Register)

Vitsand (S)

Kerstin Risberg

Födde, Vigde 250,00
1824-1860

Äiga (S)

KG Lindgren

Födde 1688-1835 225,00
Födde 1836-1924 225,00
Vigde 1688-1920 125,00
Döde 1687-1920 160,00

Östmark (S)

Kerstin Risberg

Födde 1765-1820 240,00

Arbetsvandringar Värmland Härjedalen

under 1800-talet 100,00
Roger Alderstrand och ABF Härjedalen

Värmlands Släktforskar- katalog 1999

Ny utökad utgåva

202 forskare med över 3600 forskaruppgifter. Litteratur- och arkivtips. Släktutredningar i arkiv och samlingar. Registerförteckning mm. 102 sidor
..... 70,00

Hembygds litteratur

Maj Olsson m.fl.

Torp och ödegårdar i Ölserud

Format A4. Plasthaftad med skyddsomslag 70,00

Eric Sundell

Kvarnarna vid Rottnafallen

Kvarnindustrins uppbyggnad från 1600-talet. Teknik, matning, kvarnbeskrivningar, personindex. 110 sidor i häfte med 4-fargsomslag 120,00

Britta Johansson m.fl.

Torp i Botilsäter

Format A4. Plasthaftad med skyddsomslag 60,00

Axel Em. Lof

Ölme Härads Dombok 1629 - 1650

Nytryck från 1997. Huvuddelen av materialet utgörs av Ölme härads dombok. Dessutom finns ett par protokoll från Visnum och Färnebo härader, Varnums kyrkobok för tiden 1645-50, en mantalslängd för Ölme och Varnum 1642 mm. Häftad, 234 sid, person och sakregister.
..... 240,00

Mats Hellgren

En kyrkoherdes vardag Ekshärad 1700-1758

Andreas och Bengt Piscator, kyrkoherdar, har fort anteckningar om allt som tilldragit sig i prästgården. & 1758 omfattar dag för dag notering. Häftat 186 sid.
..... 150,00

Övrigt

Antavleblanketter A3, 5 st 15,00
 Nytt från VSF 1984-1991
 hel årgång 75,00
VärmlandsAnor 1992-
 per nummer 30,00
 hel årgång 100,00
Råd och tips vid registrering av kyrkböcker 25,00

Extern försäljning

Fryksdals härads dom-böcker

Östra Emeterviks Hembygdsförening har låtit trycka del III (1726-1740) av Sammandrag av Fryksdals härads domböcker av Gunnar Almqvist. Boken har 624 sidor och har fått samma utförande som föregående delar med ort-, sak- och personregister. Pris 200 kr plus porto 35 kr. Kan beställas från hembygdsföreningen.

Adress:

Gunvor Jansson
 Bogerud
 686 96 Östra Ämtewik
 tel 0565-32056

Eller hos hembygdsföreningens sekreterare

Per Sundqvist
 S Ås, Bråten
 686 96 Östra Ämtewik
 tel 0565-30104

E-post: sundqvist@xpress.se

Hembygdsföreningen har ännu kvar några exemplar av del I (1600-talet) och del II (1701-1725) till samma pris, 200 kr plus porto 35 kr per del.

Idag faktureras alla beställningar.
 Porto och paketering tillkommer.

Vid beställning över 500:- tillkommer postförskottsavgift 28:-.

Vinstlista

Lotteriet vid Slaktforskardagarna 18-19 sept.

- Vinst nr 1: Läsapparat Indus Model 456-HP - lott nr 220
 Vinst nr 2: Dataprogrammet History - lott nr 232
 Vinst nr 3: Värmländsk boksamling I - lott nr 282
 Vinst nr 4: släktträd - lott nr 611
 Vinst nr 5: Värmländsk boksamling II - lott nr 391
 Vinst nr 6: Flamskvävnad - lott nr 374
 Vinst nr 7: Böcker "Glad från Gillberga", "Från Handelsplats till Storstad" - lott nr 678
 Vinst nr 8: Bok "Vägar till Varmlands historia" - lott nr 161
 Vinst nr 9: Bordslöpare - lott nr 250
 Vinst nr 10: Korg - lott nr 164
 Vinst nr 11: Servettställ - lott nr 213
 Vinst nr 12: Medlemskap i Varmlands Slaktforskarförening år 2000 = - lott nr 1
 Vinst nr 13: Bok "Trälbåtarna" - lott nr 338
 Vinst nr 14: Bok "Trälbåtarna" - lott nr 186
 Vinst nr 15: Bok "Trälbåtarna" - lott nr 257
 Vinst nr 16: Bok "Trälbåtarna" - lott nr 43

Om Du har vunnit, kontakta ordf, tel 054-872754. Vinst som ej avhämtats senast den 3112 1999 tillfaller lotteriet.

En emigrantflickas...

Fortsättning från sidan 9

den 14. Kommer till Omaha samma dag. Stannar där till den 19. Kommer till Burlington på morgonen och går hem till Chc samma dag. Den 20 kl 9 anlände vi hit. En härlig tid i sanning men nu börjar återigen samma gamla knog kampen för brödet. Stannar hos - - - icke för arbete förm den 1 oct.

Börjar mitt knog den 2 oct hos Mrs Patter Palmer 1050 Lake Shore Drive som porlirmaid. Får nu se hur länge jag stannar har. Vacation ar harlig och gott att ha ibland men den går alldeles för fort, och sen att börja arbeta bu hur kan det finns något värre. Det enda man ser framför sig ar arbete och försakelse arbete, arbete. Men det går ju an om man far "folk" att arbeta för och så man far vara frisk. Det ar ju det förnämsta for oss som inget hem har. Har nu vart har hela vintern . Maj du sköna och förhoppningsfulla maj, vad har du gömt för mig i ditt sköte? Lemna Potter

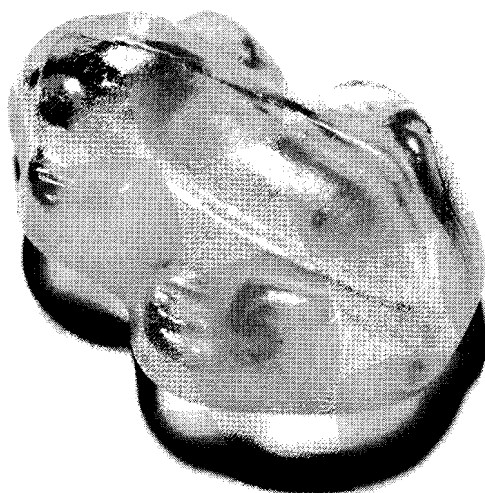
Palmer den 7 maj 1919.

Skall nu gå till Millionärernas stad Lake Forest. Får se hur jag tycker om mig dar. Börjar den 10 maj hos Mrs CF Childs som waitress. Får nu se hur detta går. Stannar där till den 11 Oct. Sommaren ar gången hösten ar åter har. Ett knog har det vart förstas men det ar ju inget annat att begära. Vi ar ju endast en kugge i det stora hjulet som för mänskligheten i dess utveckling framåt, så det ar endast att gå på till dess vi själva duka under. Kan någon saga mig: Vad ar livet??

Well nu skal jag byta om knog för en tid. Får se hur det går. Detta skall bli General housework men oj oj så besvärligt. Men vad mänskan *vill* det kan hon också. Pangar förstas, tank vad de har för en dragningskraft. Är nu på 1347 N State Parkway hos Mrs H A North. Jaha tiden den går. Önskar ibland den kunde stanna om blott för en dag men nej nothing of the kind.

Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändning retur med den
nya adressen till:
Värmlands Släktforskarförening
c/o Lars-Gunnar Sander
Norra Berghaget
653 40 FORSHAGA

B
Föreningsbrev

Alla gröna saker ar inte grönsaker.

Skenet kan bedra. Det som på ytan är grönt kan vara allt annat än miljövänligt.

När vi för några år sedan bytte färg på Knappen trodde vi som många andra att det var enkelt att skilja miljövänligt från ovänligt.

Nu vet vi bättre. Samtidigt har vi märkt hur mycket vi faktiskt kan påverka. När vi ställer om produktionen ställer vi också krav på våra underleverantörer. De i sin tur ställer krav på sina. På samma sätt påverkas vi av kunder som ställer krav på oss, i flera fall är de som vi miljöcertifierade, om än i sin bransch. Tillsammans sätter vi en massiv kraft i rörelse. En kraft som du kan bli en del av.

När vi startade miljöarbetet var det för att stärka vår position på marknaden, för att tjäna

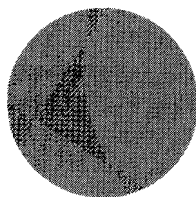
mer pengar. Under arbetets gång har engagemanget blivit lika viktigt som lönsamheten.

Därför delar vi gärna med oss av allt vi lärt oss under arbetet fram till ISO 14001. Både till kollegor i branschen och till alla er andra. Mycket finns samlat i Knappens miljöledningsdokument, 58 tätskrivna sidor.

Alla grönsaker ar inte gröna.

En erfarenhet av annat slag har vi samlat i en kokbok, där Anders Ramsay som är kock på Restaurang Lydmar har komponerat tolv sinnliga recept.

Beställ gärna både miljölednings dokumentet och kokboken. Ring 054-22 15 00 och tala med Mikael, Anne, Göran, Wolge eller Sven.

Tryckeri Knappen. Det ar grönt.

Ramgatan 7, Karlstad. Telefon 054-22 15 00
Miljöcertifierad ISO 14001 Svanenlicensierad